

Szerkesztőség:

Arad, Acsév-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Balev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... 1080 Lt

Fél évre ... 540 Lt

Negyed évre ... 270 Lt

Havonta ... 90 Lt

Hirdetések díjazás szerth

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Goldis László röpiratot írt a konkordátumról.

A volt miniszter érdekes vallomása a konkordátum-ügy egész komplexumáról.

(Arad, március 5.) Román egyházpolitikai, főként azonban kisebbségi vonatkozásaiban már napok óta a legnagyobb érdeklődés homlokterében áll *Lapedatu* kultuszminiszter új kultusztörvény-tervezete s ezzel kapcsolatban a konkordátum kérdése is. Általánosságban ismertek azok a nagy küzdelmek, amelyek a kérdésben egyrészt a kormány, másrészt pedig a görög keleti és a kisebbségi egyházak közül elsősorban a római és görög katolikus egyházak között indultak meg s épen ezért most — a kérdés lényegi részének talán a legaktuálisabb pillanatában — nem kis szenzációt keltett *Goldis László* volt kultuszminiszternek „A konkordátum” címen Aradon most megjelent röpirata, amelyből — kétségtelen megállapítás — az öngazolás tendenciáján túl a tények tárgyilagos felvázolása mellett, a kérdés minden elektromos feszültségének okát megkapjuk. Ezt a röpiratot még 1927. májusában írta az illusztris szerző s nem lényeges, hogy megjelenése miért késett eddig. Erre azonban maga *Goldis* adja meg a választ, aki a röpirat előszavában annak a leszögezése után, hogy a konkordátum kérdésében mindenkor az ország és az illető egyházak lehetőleg közös nevezőre hozott érdeke, de ezenkívül nyugodt lelkiismerete is vezette, megállapítja, hogy elérkezett az idő a brosurá megjelenésére, annál is inkább, mert a közvéleménynek világosan kell látnia, hogy az új kultusztörvény-tervezet, mint az annak idején már általa megkezdett konkordátum kérdések létrehozó komponenseit.

A röpirat tartalmi részét azzal vezeti be *Goldis László*, hogy visszaillesztést vet a konkordátum kérdésének keletkezési idejére. — 1920-ban az első *Averescu*-kormány akkori kultuszminisztere, *Goga Octavian* volt az első, aki a kérdésben tárgyalásokat kezdett a szentszékekkel. A kormány azonban sokkal hamarabb távozott helyéről, semhogy ezeket a tárgyalásokat valamelyes pozitív eredmény is követte volna. A *Bratianu*-kormány két kultuszminisztere, 1922-ben *Banu*, majd 1926-ban *Lapedatu* újból felvették a tárgyalások fonalát. *Lapedatu* tárgyalásai ezuttal már annyira előrehaladtak, hogy a Szentszék részéről már el is készítették a konkordátum-tervezet szövegét is, amelyet 1926. január 16-án *Penescu* vatikáni követ azzal a megjegyzéssel juttatott el a kormányhoz, hogy „ezt a szöveget a Vatikán véglegesnek, megmáshíthatatlannak tartja.” Erre a kormány megbízást adott *Penescu* követnek, hogy bizonyos pontokra vonatkozólag eszközölje ki a pápa engedékenységét, egyben pedig eljuttatták a Szentszékhez a román kormány konkordátum-tervezetét is. Ennek az alapján aztán új tárgyalások indultak meg, amelyek a román kormány részéről egy újabb tervezet elkészítését eredményezték. Ez a tervezet azonban — nem tudni kinek a hibájából — soha nem jutott el a Vatikánhoz. Így álltak a dolgok, amikor az *Averescu*-kormány 1926. március 30-án átvette a hatalmat — folytatja *Goldis* — és elmondja, hogy neki, mint kultuszminiszternek az a legfontosabb kérdés lebegett szeme előtt, hogy a konkordá-

tum megkötésével Romániát semmi sérelem ne érje, ami pedig a *Lapedatu*-féle javaslat, illetve a Vatikáni tervezet ratifikálásával elkerülhetetlen lett volna. Ezért *Goldis* — írja — előbb magát a problémát kezdte tanulmányozni, azonban ez sokáig késett, mert a kérdésre vonatkozó iratok nem voltak találhatóak a miniszterium irattárában s azokat csak jó néhány hét múlva tudta megszerezni *Lapedatu*-tól. Az iratok áttanulmányozása természetesen hónapokat vett igénybe s végül arra a meggyőződésre jutott, hogy a konkordátum ügyében a tárgyalásokat újból teljesen a legelejen kell kezdeni. Ebben a kérdésben egy memorandumot dolgozott ki a minisztertanácshoz, amely rövidesen megadta a felhatalmazást a tárgyalások újbóli felvételére. 1927. április 25-én érkezett Rómába *Goldis László* és nyomban tárgyalásokat kezdett *Gasparri*

báborossal. Ezek a tárgyalások azonban csak nehezen haladtak előre, annál is inkább, mert a Vatikán szigorúan ragaszkodott a kérdésben tanúsított előző álláspontjához. Ezért minden egyes pont megvitatása órákat, sőt egész napokat vett igénybe s végül is több napon át megfeszített energiával tartott tárgyalások eredményhez vezettek. Létrejött a megállapodás a konkordátum szövegét illetően s ebben benne foglaltatott, hogy a romániai római katolikus egyház eddigi szerzett jogai továbbra is teljes érvényben maradnak s az egyház a változott viszonyok kényszerítése folytán mindössze egy püspökséget veszítene, amelylyel egy új erdélyi görög keleti ortodox püspökség felállítására engednek helyet. Kisebbségi egyházi vonatkozásaiban tehát tökéletes lett volna a konkordátumnak általa történt megszövegezése. — állítja *Goldis László* — aki azzal fejezi be visszaemlékezését, hogy a konkordátum ügyét meggyőződése szerint a legteljesebb jóhiszeműséggel, az érdekeltek érdekeinek ügyelembé vételével kezelte s majd az idő fogja eldönteni, vajon kinek az álláspontja állott a legközelebb az igazsághoz.

Nagygyűlésekkel harcol a kormány és az ellenzék.

A liberálisok dévai demonstrációja. — Az aradi liberálispart népes deputációja. — A nemzeti-parasztpárt galati gyűlésén Madgearu megfenyegette a kormányt.

(Az *Aradi Közlöny* dévai tudósítójának távirata.) Nagy várakozással tekintettek politikai körökben a liberális-part tegnapi dévai nagygyűlése elé, amelynek a sikeréből akarták illetékes körökben az erdélyi nép hangulatát és állásfoglalását megállapítani. Kora hajnalról, egészen a déli órákig érkeztek a különvonalok, amelyek a gyűlés résztvevőit szállították Hunyad megye székhelyére. *Tatarescu* kisebbségi miniszter, a liberális-part hunyadmegyei tagozatának elnöke már szombaton megérkezett, hogy a szükséges előkészítő intézkedéseket megtegye. Vasárnap délelőtt háromnegyed 11 órakor érkeztek meg a dévai állomásra *Duca* belügyminiszter, *Lapedatu* kultuszminiszter, *Nistor* besszarabiai, *Lupu* dr. közmunkaügyi, *Inculet* egészségügyi miniszternek, igen sok liberális képviselő és szenátor kíséretében. Az állomáson *Tatarescu* miniszter várta a vendégeket, akiket kivül alba-lulian, sibiui, turdai és aradi küldöttségek fogadtak egy 200 tagu bandérium élén. Nagy éljenzéssel köszöntötték a minisztereket, akik az állomási üdvözlés után a dévai liberális-part klubhelyiségébe hajtottak. Majd megkezdődött a vidéki küldöttségek felvonulása, amelyet a miniszterek a klubhelyiség erkélyéről néztek végig. A küldöttségek közül különösen impozáns volt az aradi és aradmegyei deputáció, amelyet *Vulpe József* szolgálati főnök vezetett. *Duca* belügyminiszter az aradiak óvációjára mosolyogva szólt le az erkélyről:

— Éljenek az aradiak!

A felvonulás, amelyben Arad és Aradmegye mintegy 2500 emberrel vett részt, másfél óráig tartott. Az aradi résztvevők között ott volt *Georgescu János* prefektus, dr. *Ispravnic Sever* szenátor, dr. *Demian Aurel* szenátor, *Plesa György* képviselő, dr. *Iancu Ádám* képviselő, dr. *Ursu János* képviselő, dr. *Hentiu György*, *Marculescu Athanáz*, *Nicu-*

Iescu és még számosan az aradi liberális-part vezetőségéből.

Liberális gyűlés Déván.

Délben kezdődtek a népgyűlések. Az egyik a dévai színházban volt, ahol *Duca*, *Lapedatu*, *Nistor*, *Inculet*, *Lupu* dr., *Tatarescu* és több szenátor és képviselő beszélt és mindannyian ismertették a liberális-part programját, amely az ország javát akarja és ugyanakkor erős támadásokat intéztek a nemzeti-parasztpárt ellen. Az érdekesebb beszédek főleg a második gyűlés színhelyén, a prefektura előtti piactéren hangzottak el. A teret a zsúfolásig megtöltötték a gyűlés résztvevői.

Az első szónok *Tatarescu* miniszter, a hunyadmegyei liberálispart elnöke volt, aki ismertette a liberálispart terveit és támadta a nemzeti-parasztpart politikáját. A nemzeti-parasztpart — mondotta a miniszter — amikor végre a stabilizáció munkája megkezdődött, olyan kampányt indított ellenünk az ország határain kívül és belől, amely példátlan országunk történelmében. A gyűlések sorozatát *Alba-Iulian* fogják bevégezni. Ott nekünk is lesz szavunk, mert *Alba-Iulia* nem a nemzeti-parasztparté, hanem a nemzeté. Azt a piszkot, amit ők otthagynak, majd mi el fogjuk seperi és a szolidaritás magvait fogjuk elhinteni. A liberálispart ma erősebb, mint valaha és a kormány szilárdan áll helyén. Dr. *Lupu* munkaügyi miniszter arról beszélt, hogy egy törvényjavaslaton dolgozik, amely szerint minden faluban népbankokat fognak felállítani. Kritizálja a nemzeti-parasztpartot és humoros példákkal, hasonlatokkal figurazza ki *Maniut* és *Vaidát*. *Mosoiu* tábornok, volt hadügyminiszter beszéde után *Duca* belügyminiszter lép a szószékre. Kézfelemeléssel fogadalmat kért a gyűlés résztvevőitől, hogy a liberálispart érdekeiért mindenkor bátran sikraszállnak. *Oprea* dévai képviselő után *Chirulescu* mondott feltűnést keltett beszédet. Nekünk a magyarok

és a többi kisebbségek nem ellenségünk — mondja. — Mi szeretjük őket. A mi ellenségünk egyedül a nemzeti-parasztpárt. A magyarok elismerik, hogy van királyunk, a nemzeti-parasztpárt ezt nem akarja elismerni. A magyarok tudják, hogy itt egy fejlődő ország van, de a nemzeti-parasztpárt erről nem akar tudomást venni. Inculet besszarábiai miniszter támadja a nemzeti-parasztpártot és többek között felemlíti, hogy amikor az agrárreformot megszavazták, 560 képviselő közül Vlad Aurél, a hunyadmegyei nemzeti-parasztpárt elnöke volt az egyetlen, aki az agrárreform ellen szavazott. Beszéltek még Nistor, Lapedatu miniszterek, Imbroane, Parca, Musceleanu, Horea Fortonato, Brudariu, Bonica, Soricu, Ilescu és mások. A gyűlés határozati javaslatot fogadott el, amely szerint elítéli a nemzeti-parasztpárt agitációját, bizalmat szavaznak a kormánynak, valamint Bratianu Vintila miniszterelnöknek. Gyűlés után a Fehér Kereszt-étteremben nagyszabású bankett volt, amelyen számos pohárköszöntő hangzott el.

Nemzeti-parasztpárti gyűlés Galatiban.

A nemzeti-parasztpárt ebben a kies fekvésű aldunai városban rendezte negyedik kormánybuktató népgyűlését. Az egész város az uccákon volt. Öt helyen is rendeztek népgyűlést, mert a hatalmas tömeget nem lehetett egy helyen csoportosítani. A Sala Centralában folyt le a főgyűlés. A termet zsúfolásig megtöltötték a vidéki földművesek képviselői,

a hajózási vállalatok munkásainak delegátusai, de nagy számban jelentek meg a gyűlésen a Galatiban élő magyarok közül is. Magura, a nemzeti-parasztpárt galati-i szervezetének elnöke nyitotta meg a gyűlést, majd Racovita tábornok mondott erélyes, katonás beszédet. Voicu Nitescu brasovi képviselő beszédében a kisebbségi kérdést is érintette. Kijelentette, hogy a nemzeti-parasztpárt szabad életet és főleg kulturális szabadságot akar biztosítani az ország bármilyen nyelvű lakosai számára. Voicu Nitescu beszéde közben valaki elkiáltja magát: Eljének a magyarok: Zugó éljenzés volt rá a felelet és a hallgatóság román tagjai közül is többen kiáltják román nyelven: Sa traisca unguri! Az egész terem percekig tapsol, majd az ováció előtt egy 18 éves diák az ifjuság nevében üdvözölte a nemzeti-parasztpártot. Tanasescu bucaresti-i ügyvéd és Radulescu szenátor beszéde után Pan Halipa a besszarábiai állapotokat ostorozza, majd Madgearu emelt hangon jelentette be, hogy a március 18-iki bucaresti-i népgyűlés lesz az utolsó figyelmeztetés a kormány részére és ha akkor sem gondolják meg az ország vezetői, hogy hova vezet a nép elégedetlensége, a nemzeti-parasztpárt minden felelősséget elhárít magáról és nem áll jót azért, ami Albulian fog történni. Bejelenti, hogy a nemzeti-parasztpárt vezetősége nem fog felelősséget vállalni az erőszak alkalmazásáért. A gyűlés amelyen több tízezer ember vett részt, Maniu és Mihalache zárószavaival ért véget.

Látni fog a tragikus sorsu öngyilkos aradi fiatalember.

Aggódóan boldog reménykedés az aradi Eberlein-családban. — A szegény tizenhatéves Eberlein Gusztáv ma reggel meglátta a napot.

(Arad, március 5.) Egy sápadt fiú ül az ablak mellett és belebámul a napba. Tárgult pupillákkal, szemrebbenés nélkül issza, érzi a napfényt, amely már tavaszt ígér és éles vonalú árnyékokat rajzol a poros uccába. A fiu bámulja a nagy fényt és selymesen simul arcára valami boldog sejtelem, valami csodálatos ajándék reménye arról, hogy elkövetkezik az idő, amikor neki is hunyorítani kell, ha szemébe hullanak a napsugarak. Eberlein Gusztávnak, aki három héttel ezelőtt, egy szédült pillanatban halántékon lótte magát, ma van a legboldogabb napja. Ma reggel felsikoltott örömeiben:

— Anyám! Édes anyám! Jöjjön bel... Anyám! Felébredtem és halvány derengést éreztem szememmel. Még most is érzem... Anyám látni fogok...

Eberlein Gusztáv látni fog. Három héttel ezelőtt a meggondolatlan bolondos gyerek meg akart halni. A revolvergolyó keresztül-furta koponyáját és a szanatóriumi ágya mellett nagy harcot vívtak az orvosok és a halál. A fiatalessága, meg az élet az orvosok segítségére sietett és diadalmaszkodott a Nagy Ur felett. De az nem adta olcsón magát. Ha az életet nem viheti el, elviszi azt, ami az életben a legdrágább: a látást. Három hétig azt hitték az orvosok, hogy Eberlein Gusztáv örökre vak marad. A szemidegeket megsértette a revolvergolyó, mondták is, hogy csak csoda segíthet. És ma reggel a márciusi napfény meghozta a csodát. Még nem látja, de már érzi a napfényt. A roncsolt idegek gyógyulni kezdenek és néhány hónap múlva ismét látni fog a fiatal Eberlein, bizonyára tisztábban, világosabban, okosabban, mint három héttel ezelőtt.

Ebben a gyönyörű lázas, boldog hangulatban találtam ma délelőtt Eberleinékat Kassa-uccai lakásukon. Eberlein Margit, akinek lábába hatolt a koponyából kiröppenő golyó, ma már egészséges, nyoma sincsen sulvos sérülésének. Az apa, az anya könnyes szemekkel fogadnak:

— Ma megérezte a világosságot a mi meggondolatlan fiunk. Már azt hittük, hogy a hosszú sötét éjszaka után sohasem fog eljönni ez a nap. Most már bizunk benne, hogy

látni fog, mert az orvos szerint ez az idegek lassu gyógyulását jelenti.

— Tudják már, hogy miért akart meghalni?... — Nem tudjuk. De talán ő maga sem tudja. Beszélgetünk vele mindenről, de ha erre kerül a sor, hallgat. Ugy vesszük észre, mintha személyek volnának belekeverve ebbe a tragédiába, akiket ő nem akar elárulni. Egyik újság azt írta, hogy fertőző betegsége miatt akart meghalni. Ez nem igaz. Három orvos vizsgálta meg a legalaposabban és a vizsgálat negatív maradt. A fiu teljesen egészséges. Csak amennyit sikerült megtudnunk, hogy a tragédia előtti estén, amikor elvált barátaitól, az egyiknek azt mondta:

— Fogadjunk kétezeröttszáz leibe, hogy holnap már nem élek.

A fiuk, mint mondják, tréfásan fogadtak is vele, de nem is sejtették, hogy komoly háttérre lehet ennek a fogadásnak. Másnap megtörtént a tragédia és még ma is előttünk van a nagy kérdőjel. Miért akart meghalni? Hiszen egészséges, szellemileg, testileg fejlett és mindene meg volt, amire vágott. Ugy hiszszük, hogy erre a mértre ő maga sem tudna válaszolni. De menjünk be hozzá. Kérem azonban, ne kérdezze a tragédia okát, mert ugy sem válaszol és ideges lesz. Megígértem.

A fiatal Eberlein Gusztáv sápadtan ült az ablak előtt és szembe nézett a nappal. Az ajtónyílásra felfigyel:

— Te vagy az édesapám? — kérdezte és bizonytalanul nyújtotta ki két kezét. Az apa odament és a fiu magához húzta. Csókolta kezét, arcát és nagy tiszta szeméből nehéz könnycseppek peregtek le.

— Édesapám, úgy örülök, hogy látom a napot...

Rövid, könnyes megható csönd után figyelmeztette az apa a fiát, hogy újságíró van itt. Eberlein Gusztáv felém nyújtja kezét, még nedvesek szemei, de mosolyogva kérdi:

— Mondja kérem, fogunk mi együtt uszni, csónakázni és strandolni az idén?

Megnyugtattam, hogy a strandnyitáshoz bizonyára találkozunk az uszodában. Hálásan szorította meg kezemet. Lassan feláll a székről és a diványhoz megy. Megnézem alakját.

Arczbörkiütések

A Kadumkenőcs a bőr minden irritációját vagy daganatát elűzi és gyógyítja és rendszeres álmot biztosít azoknak, akik évek óta bőrbajban szenvednek. Sok szenvedést kikerülünk, ha idejében használjuk a Kadum-kenőcsöt ezema, bőrkiütések, viszketőség, szenvedő sebek, himlő, orbáncz, var, furunkulózis ellen.

Még nincs tizenhat éves, de fejlett. Magas alakja, széles vállai meghazudtolják fiatalesságát. Jobbhalántékán tapaszok vannak. Itt hutott be a golyó és a balhalántékon csupán egy apró, wörös foltocska látszik: itt távozott a revolvergolyó a koponyából. Ugy ül le a diványra, hogy szembe legyen az ablakkal. Érezni, mindig érezni akarja azt a határtalan boldogságot, azt a reményt, hogy látni fog. Amikor felhő fut el a napkorong előtt, az ő arca is elborul. Megrémul. Fél, hogy csak álom volt a mai felébredése, amikor megérezte a világosságot.

— Édes jó istenem — mondja sóhajtván. — Ha még egyszer egészséges leszek, ha látni fogok, én leszek a legjobb, a legszeretőbb fiu a világon. Mindent el akarok felejteni. Édes apám, ugy-e majd felviszel Pestre és ott fogok tanulni, mert dolgozni akarok. Dolgozni, egészségesen, mindent látva...

Bent van az egész család a szobában. Mindnyájan könnyeznek. Valami vezeklő, ünnepi hangulat van itt ma, valami, isteni ígélet arról, hogy egy család vissza fogja kapni az elvesztettnek hitt, szeretett fiut, egészségesen, látó szemekkel. Kint száll az enyhe déli szél. Megkavarja a porszemeket és behintja az ember szemébe. Meg kell törniöm szemem...

Pilisi Géza.

Megkezdődik

a kultuszreform vitája.

Beterjesztették az új középiskolai oktatási javaslatot.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A kormány végleg elhatározta, hogy husvét előtt feltétlenül berekesztik a parlament jelenlegi ülészakát. A szenátus szekcióiban ma megkezdik a kultuszreform vitáját. A római és görög katolikus főpapok élénk részt fognak venni a javaslat sérelmes szakaszainak megvitatásában. A Lupta szerint nagy elégedetlenséget vált ki az a szakasz, hogy politikai pártok felekezeti alapon nem alakíthatók. Ezt a rendelkezést nem tudják összeegyeztetni azzal, hogy keresztény antiszemita pártot lehet alakítani. A legutóbbi napok tárgyalásai következtében valószínűnek tartják, hogy a kultuszreform miatt keletkezett vitát sikerül lecsillapítani, a sérelmezett 45-ik szakasz megfelelő módosításával.

Ma délelőtt különben Buourestibe érkezett Makkav Sándor dr. erdélyi református püspök, aki dr. Mikló Lőrinc unitárius püspöki titkárral és Teutsch szász püspökkel együtt memorandumot nyújtott át Lapedatu kultuszminiszternek. A miniszter hosszasan tárgyalt a küldöttséggel, amelyhez csatlakozott Hans Ottó Roth, a német párt elnöke is.

A kamara mai ülésén napirendi előtt Georgescu Tulcea nemzeti-parasztpárti tiltakozik a tulceai közigazgatási hatóságok szabálytalanságai ellen. D. R. Joanitescu több községi tanács feloszlását teszi szóvá, majd az egészségügyi minisztertől kéri, hogy fizessék ki a kiküldetésben volt orvosok napidijait. Inculet megígéri, hogy kedvezően intézi el a kérést. Anghiescu közoktatásügyi miniszter betereszti a középiskolai reformról szóló javaslatot, melyre kért a sürgősség kimondását. A kamara ehhez hozzájárul, majd átternek a gebonanemüek osztályozására vonatkozó törvényjavaslat vitájára. Mazilu Lupu-párti nincs megelégedve a javaslattal, amely nem jelent fejlődést, mert nem garantálja a szelekciót. Különböző módosításokat ajánl.

Gyermeknek egészség. Anyának boldogság a **Höfer** hintópor-krém-szappan.

Ujból korlátozták a devizaforgalmat Aradon.

Csak meghatározott összegben adhatnak el devizát az aradi bankok. — A pénzügyintézetek erélyes tiltakozásra készülnek a súlyos rendelkezés ellen.

(Arad, március 5.) A Banca Nationala aradi fiókja ma értesítette az aradi pénzügyintézeteket, hogy egy új pénzügyminiszteri rendelet érkezett, amely a devizabeváltásokat szabályozza. A rendelet Románia nagyobb városaira bizonyos, meghatározott devizakontingenst vet ki, amelyen túl az illető város pénzügyintézetei nem szolgáltathatnak ki idegen valutákat. Aradot illetően napi két millió kétszáz ezer lej értéknek megfelelő összegben állapították meg ezt a devizakontingenst.

Arad gazdasági körei nagy megdöbbenéssel értesültek ez újabb miniszteri rendeletről, amelynek célja és intenciói egészen homályosak. Általában az a vélemény alakult ki, hogy az Aradra kontemplált deviza-maximum nem fedi a legális szükségleteket és maga a rendelet súlyosan sérti úgy a bankok, mint az exportőrök és importőrök érdekeit, ezenfelül pedig Románia amugy is pangó külkereskedelmi életében nagy zavarokat fog előidézni.

Amennyiben ez a rendelet a gyakorlatban is megvalósulna, mérhetetlen károkat

okozna Románia pénzügyi piacán. Az exportőr, aki külföldi valutákat kap árujáért, nem tudna devizát eladni, mert a bankoknak a rendelet folytán nem áll módjukban azzal szabadon rendelkezni. Még súlyosabb lenne az importőrök helyzete, akik nem lesznek képesek a váltóbeváltásra elegendő devizát beszerezni. Arad élénk kereskedelmi hely és határváros, ahol néha 100.000 dollár devizaforgalom is van naponta, nem bírhatja tehát ezt a korlátozást anélkül, hogy az üzleti életében zavarok ne álljanak elő. Az aradi pénzügyintézetek körében tehát máris mozgalom indult, amely a rendkívül sérelmes intézkedés megváltoztatását célozza. A bankok minden valószínűség szerint egy a közeli napokban megtartandó ankét keretében foglalkoznak majd az ügyvel és ez alkalommal részletesen megtárgyalják a tennivalókat. Megjegyezzük még, hogy késő este nyert értesülésünk szerint Timisoarára ez, vagy ehhez hasonló miniszteri rendelet eddig még nem érkezett és az aradi pénzügyintézetek sem kaptak erről még hivatalos írásos értesítést.

Vasuti szerencsétlenség történt Konop és Berzova között.

Kisiklott teherszerelvény. Megrongálódott a pálya. A bucaresti-i gyorsot hat óras késéssel Timisoarán át irányították Bucarestibe.

(Arad, március 5.) Súlyos vasuti szerencsétlenség történt ma este 6 órakor az arad-tóvisi vonalon, néhány kilométernyire a conopi állomástól. Az esti teherszerelvény, amely a déli órákban indult el Déváról, Barzava és Comop állomások között eddig ismeretlen okból kisiklott. A szerencsétlenség pár pillanattal előbb történt, hogy a bucaresti-i gyors Arad felől befutott a conopi állomásra és így a conopi állomáson még idejében szereztek tudomást a történetekről s azzal, hogy a gyorsvonatot nem engedték ki a pályaudvarról, egy borzalmas szerencsétlenséget hártottak el. A teherszerelvény ugyanis mintegy

háromszáz méter távolságban felszakította a pályát, a mozdony és három kocsis kisiklott. A gyors ennek következtében két óras késést szenvedett, majd az aradi üzletvezetőség utasítására Aradra tért vissza és innen hat óras késés után tovább folytatta útját Timisoaran (Temesváron) keresztül Bucaresti felé. A conopi állomáson kapott információk szerint a teherszerelvény két fékezője és a mozdonyvezetője könnyebben megsérültek. A súlyosan megrongálódott pálya helyreállítási munkálatait már megkezdték és holnap reggel bizottság száll ki a szerencsétlenség megvizsgálására.

Leleplezik a bucaresti-i drama hőseinek szerelmi titkait.

Leonida asszony exotikus szerelme. — A néger törzsfő mint ideál. — Megvizsgálták Gaetan György elmeállapotát.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A Bonaparte-parki villában lejátszódott megdöbentő dráma még mindig izgalomban tartja a főváros előkelő köreit. A sajtó hatalmas cikkekben foglalkozik a dráma két hőseinek, Leonida Josefina multimilliomos asszonynak s merénylőjének, Gaetan Györgynek egymáshoz való viszonyáról és intim részleteket közöl kettőjük magánéletéből. Leonida asszony a lapok tükrében nem a legszimpatikusabb nőszemély benyomását kelti, annál is inkább, mert a sajtó nagyrésze burkolt formában eleveníti fel a multimilliomos asszony bizarr szerelmi kalandjait, amelyek állítólag világhíres fürdőhelyeken estek meg vele. A Dimineata többek között egy néger törzsfővel folytatott viszonyára is céloz és Leonida asszony szexualitásának analizálásában arra a konklúzióra jut, hogy nem tartja kizártnak az asszonnyal szemben a mazochizmust s hogy egyenesen megkívánta szeretőitől, hogy a szerelmi aktusok idején intenzívebb fizikai erőszakot kövessenek el rajta. Gaetannal való viszonyát két esztendőre teszi a lap és megállapítja, hogy ez alatt az idő alatt több mint öt milliót költött a férfire, akinek csak a szabószámlája havonta legkevesebb 100 ezer lejt tett ki. Leonida asszony egyébként teljesen

javulóban van s tegnap már fogadta hozzátartozói látogatását, akiknek minden különösebb izgalom nélkül mondotta el a dráma lefolyását.

Gaetan György szerelmi kalandjairól is sokat tudnak a bucaresti-i lapok. Gaetan olyan férfi volt, aki iparszerűleg lúzta a kitarított férfifoglalkozását. De Leonida asszony előtt csak kisebb „szerelmei” voltak s ezért kénytelen volt akár bünyös uton is pénzt szerezni. Az illovi erdőkisajátítások körül elkövetett hatalmas aranyu visszaélések kérdésében különben rövidesen szenzációs fordulat bekövetkezését jósolják a lapok. Gaetan a könnyelmű, fényűző élethez egyébként Párisban szokott hozzá. A háború kitörése előtti esztendőben került ki Párisba Gaetan, ahol a Sorbonne-egyetem jogi fakultását hallgatta. Legjobb barátja volt Eftimiu dr. jelenleg brailai ügyvéd, aki most önként jelentkezett Gaetan védelmére. Eftimiu dr. a vizsgálóbíróságon kijelentette, hogy Gaetan — akinek sűrű viszonyairól még Párisból tud — mindig a legfigyelmesebb gavalér volt hölgyekkel szemben s bár abban az időben Párisban az aranyifjúság valóságos sportot űzött abból, hogy hölgyekkel szemben minél tisztelenebbül viselkedjenek, Gaetan mindenkori megmaradt lovagias és előzékeny fiatalember-

A lithium és borsavas natrium tartalmu vasmentes

SALVATOR FORRÁS,

a vese, hólyag és rheuma leghatásosabb gyógyvize!

Kapható mindenütt!

Nagybani lerakat:

Arad, KARDOS MIKLÓS

mek. Legutóbb, egy esztendővel ezelőtt találkozott barátjával, aki akkor arról panaszkodott, hogy idegei teljesen ki vannak merülve. Gaetan nem említette, de ő a leghatározottabban már akkor tudta, hogy a fiatalembert úgy kell kezelni, mint testileg Leonida asszony tette tönkre. Ezen az alapon aztán kérte Gaetan most emebeli állapotának megvizsgálását, mert feltételezhető, hogy tettét teljes idegi kimerülésben, beszámíthatatlan állapotban követte el. A vizsgálóbíró helyt is adott a védő kérelmének s dr. Minovici egyetemi tanár, elmespecialista ma megvizsgálta Gaetan emebeli állapotát, amit teljesen normálisnak talált. Az orvosi vélemény igazolta dr. Eftimiu feltevését és megállapította, hogy Gaetan előrehaladott ideggyöngeségben szenved és erősen hajlamos a tüdővészre, azonban kizárt dolog, hogy a tett elkövetésekor ne lett volna beszámítható állapotban.

Elindultak

a magyar Kossuth-zarándokok Amerikába.

Ünnepélyes bucsuztató a budapesti pályaudvaron.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Ma reggel hat órakor indult el Budapestről az a különvonat, amely a Kossuth-zarándoklat résztvevőit vitte. A pályaudvaron többen jelentek meg, hogy elbucsuztassák a zárandoklat résztvevőit. A főváros nevében Ripka főpolgármester bucsuzott el, üdvözlését küldve az amerikai magyaroknak, Ripka beszédére Perényi Zsigmond báró, a zárandoklat vezetője válaszolt. A küldöttség 374 szalagot vitt magával a koszorúk részére, azonkívül egy marék földet minden egyes községből. Ezt a Kossuth-szobor alapkövébe fogják zánni. Megható jelenet játszódott le, amikor egy betegen tekvő 48-as honvéd egy zsákot küldött el egyik barátjával. A zsákban egy marék föld volt Kossuth Lajos sírjáról, amelyet az öreg honvéd féltékenyen őrizett eddig és most vált róla, hogy azt Amerikába küldje.

Soffőrök lesznek az aradi bérkocsisok.

Az aradi bérkocsisok áttérnek az autózásra.

(Arad, március 5.) Az aradi konfliktuskocsisok elnöksége ma érdekes bejelentést tett az arad: államrendőrségnek. Elmondották, hogy a bérkocsisok nem konkurálhatnak az autobuszokkal és ezért a szabályrendeletben lefektetett joguknál fogva, egzisztenciájuk megvédése érdekében ok is bevezetik az autómobilforgalmat. A kétlovas bérkocsisoknak joguk van, ha megfelelő soffőrigazolvánnyal rendelkeznek, a meglévő engedélyükkel autómobil üzembe helyezni. Eddig három aradi bérkocsis vásárolt autómobil. Ugy határoztak, később azt is bevezetik, hogy az autóba úgy vesznek fel utasokat, hogy az állomástól a város központjába tíz lej taksát kell egyenként fizetniük. Ezek után nemsokára bekövetkezik az az idő, hogy a bérkocsis rikaságszámba mennek és Aradon viágvárosok mintájára, csak autómobilok bonyolítják le a forgalmat.

Tavaszi férfi szövetujdonságok beérkeztek,
győződjön meg vételkötelezettség nélkül, hogy áraim utólérhetetlenek. 1197
I. SCHUTZ Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 28.

— **Halló! 70.**
— **Halló! Ica,** itt sz. **Erzsébet-mozgó.**
— **Mi is a legközelebb?**
— **Ramon Novarro** (a Ben-Hur főszereplőjével) **„Tengerészadett.”** Fanamé-száger.

Irodalom és művészet

* **Az aradi színház heti műsora.** Kedd: A berlini opera vendégszereplője: Zaida. Kedd: A berlini opera vendégszereplője: **Guny és féltékenység.** Szerda: A berlini opera vendégszereplője: **A fortélyos leányok és a Megcsalt kádi.** Csütörtökön: **Az utolsó bölény.** (Premier.)

* **Budapesti színházak műsora.** Budapestről jelentik: A pesti színházak e heti műsora a következő: Magyar Színház. Kedd: A sasfők, Szerda, csütörtök, szombat, vasárnap, hétfő: Olympia. Péntek: Trajka. Vasárnap délután: Peer Gynt. — **Vigszínház.** Kedd, péntek: Onagy sága érnnyala. Szerda, csütörtök, szombat, vasárnap, hétfő: Uri muri. Szombat délután: Annuska. Vasárnap délután: Postáskisasszony. — **Bélvárosi Színház.** Egész héten minden este: **Nászéjszaka.** Vasárnap délután: **A gazdag lány.** — **Városi Színház.** Szombat, vasárnap: **A csókon szerzett vőlegény.** Kedd: **Traviata** (Alpár Gitta vendégfelléptével.) Szerda: **A Don Kozák-kórus hangversenye.** Csütörtök: **Bob herceg** (Porzolt Kálmán jubileuma, Fedák Sári felléptével. Péntek: **A denevér** (Alpár Gitta vendégfelléptével.) Szombat délután: **A cigány király.** — **Királyi Színház.** Egész héten minden este: **Éva gőfő.** Vasárnap délután: **Mersz-e, Mary?** Este: **Zenebona.** Vasárnap délután: **Postásbácsi szerencsése.** — **Andrássy uti Színház.** Egész héten minden este: **Huzdrá, Offenbach! Krémes stb.** (Fedák Sári vendégszereplője.) — **Terézkörúti Színház.** Egész héten minden este: **Nagy Endre, Salamon Béla, Rajna Alice, Bergengócica, Zsaszalógia, Majd a jegénye, A cég arája, Valóság az írógerőről, Nagypó meséi, A leveli béka stb.** — **Uj Színház.** Egész héten minden este: **Dybuk.** — **Royal Oriam.** Egész héten minden este: **Ellyn Glenn, Nicol & Martín, Vasques, 2 Dewers, Zibral, Fran-Klint, Anena-csoport,** A meghódított Alajos, Solti, Dénes, Sárossy, Sugár, Flóri stb. stb. — **Komédia.** Egész héten minden este: **Rott Sándor, Türk Berta, Csontos Gyula, Tréfák, magán számok.**

* **A berlini Kamara-opera vendégszereplője.** A városi színházban vendégszereplő berlini Kamara-operatársulat tegnapi első előadása zenei csemegét jelentett még a kényesebb izlésű gurmandok számára is. Kikristályosodott, tiszta művészet volt az, amit nyújtottak. A társulat staggione jellege hozza magával, hogy műsorukon nem nagyobb apparátust igénylő nagy operák, hanem kisebb keretek között mozgó, intimebb hatású vígoperák — XVIII. századbeli opera-buffák szerepelnek. Ezt viszont, mint az első este bebizonyították, lehetőségekkel, a scenikai részt a zenével kerek egészé forrasztva hozták ki. Elsősorban kiemelendő kitűnő játékok, mozdulataik ritmusa mindenütt szorosan simul a zenéhez. Expresszszíven stilizált diszleteik, kosztüm és maszkjaikkal megmutatták, hogy egyszerű eszközökkel is nagyszerű hatást lehet elérni. Mozart „Zaida” operáját most hallottuk először Aradon. A szereplők között hiába keresünk sztárokat, mindegyikük (Maria Rubinstein, Fritz Göllnitz, Franz Egenieff, Karl Fischer, stb.) egyforma részt kértek a nagyszerű összjátékából. A mozarti gráciát, meleg kedélyt nemcsak játékaikba, hanem kifejező énekükbe is bele vitték. A kitűnő zenekarból sok részletfinomságot hozott felszínre Vultée karmester művészi pálcája. A nyugati kulturát képviselő társulat zsufolt házat érdemelt volna. **Dr. Sz. K.**

* **Baklanoff György,** a világhírű orosz baritonista, e hó 16-án fellép Aradon, a Városi Színházban, a Rigoletto opera címszerepében, mely a művésznek a legparádésabb szerepe. Ezen előadás keretében fog a közönség megismerkedni Beamter René koloratúrénekesnővel, aki Epilda szerepét énekli. A művésznő a hírneves bécsi Geiringer professzor egyik legkiválóbb tanítványa s ma több külföldi opera szerződtetési ajánlatát bírja. A herceg szerepét ugyancsak egy kiváló külföldi tenorista énekli. Róna Dezső a pompás művészegyüttes tiszteletére az operában Monterone szerepét kreálja. Közreműködik a Városi Színház megerősített ének- és zenekara. A jegyeket szerdától a Városi Színház pénztára árúsítja.

* **Szedlák dr. előadása a Minorita Kulturházban.** Ma este hét órakor az aradi Minorita Kulturházban, hatalmas közönség előtt tartotta meg Szedlák Ödön dr. volt kórházi főorvos, közismert aradi ideg orvos az ideg- és kedélyélet zavarainak okait ismertető értékes előadását. Ofélia és Ágnes asszony örültsége okainak részletezésével vezette be az előadását, majd eljut napjainkig, s számos orvosi példával mutatta be a ma emberének rendellenes idegéletét. Előadásában, mint alapgondolatot szögezte le azt, hogy a lelki életben a képzelődés mindenkor erősebb, mint az akarat. Külön kitért a stigmatizációs jelenségekre, majd Lourdes csodálatos gyógyítóerejéről beszélve, elmondotta azt, hogy itt nagy szerepe van a mélyenérzett vallási áhitatnak. Befejezésül a kedélybetegségek okait fejtette ki, amelynél — orvosi megállapítás szerint — a legnagyobb szerepet a lelkiismeretfurdalás okozza. Az értékes előadásra a Kulturház nagyterme zsúfolásig megtelt közönséggel, amely a több, mint egy órán át tartó előadást mindvégig a legnagyobb figyelemmel hallgatta s befejezőkor hatalmas tapsviharral köszönte meg dr. Szedlák dr. előadását. A lelkes tetszésnyilvánítás nemcsak a tudós orvosnak, hanem Szedlák dr. pompás előadókészségének is szólt.

* **Schubert-centennárium március 15-én.** Március 15-én jelentős zenei eseménye lesz Aradnak, Schubert Ferenc, a nagy osztrák zeneköltő halálának századik évfordulója alkalmából a Katolikus Kulturházban Schubert-estély lesz, amelyet a híres komponista szer-

zőművei töltenek be. Külön szenzációja az estnek a gyönyörű Forellen-kvintett, amit olyan ritkán van alkalma hallani a közönségnek, azonkívül Róna Dezső, a neves baritonista éneke, aki tíz Schubert-dalt ad elő. Jegyek elővételben kaphatók Oláh Sándornál.

* **Az aradi színház iroda hírei.** Még kedden és szerdán játszik a berlini Opera. Zsufolt nézőtér fogadta hétfőn este a berlini Kamara-opera aradi bemutatkozását. Komoly és művészi élmény volt a világhírű német operaénekesek aradi fellépte. A hétfői nagy érdeklődés fokozottabb mértékben fog megnyilvánulni kedden, amikor a társulat a zeneirodalom egyik remekét, Giovanni Pergolesi nagy olasz komponista 1734-ben írt „Guny és féltékenység” című klasszikus operáját játsza. Szerdán, a vendégszereplő utolsó napján, Christian Gluck szerepel műsoron. Az opera zseniális reformátora két gyönyörű kompozícióval ajándékozta meg a világot. A „Megcsalt kádi” és a „Fortélyos leányok”, a tizenhétedik század közepén kerültek színpadra és azóta állandó műsordarabjai a dalszínházaknak. — **Az utolsó bölény.** Csütörtökön premier lesz a városi színházban. A prózai együttes kitűnő szereposztásban hozza ki Mirande és Guinson vígjátékát, ami Párisban óriási sikert aratott, Budapestten pedig hónapokig táblás házak mellett ment. Az utolsó bölény az utóbbi esztendő legszellemesebb és legfrappásabb vígjátéka. A főszerepeket Fekete Irén, Szepessy Edit, Pally Mancsi, Szepessy Eta, Mészáros, Olasz, Kailós, Jávör és Faudi játszik.

Tavaszi női és férfidivattalpok SANDOR FERENCNÉL legolcsóbban. Vidékek kérjenek árjegyzéket.

Uj csapást mértek az aradi kistőzsdésekre

A monopólium-vezérigazgatóság eltiltotta a tőzsdéket más cikkek árusításától.

(Arad, március 5.) A dohánymonopólium központi vezérigazgatósága új rendeletet adott ki, amely nagy elkeseredést okozott a trafiktulajdonosok között. A rendelet egészen úgy fest, mintha egyenesen a kistőzsdések tönkretételére készült volna. Tudvalevő, hogy a kistőzsdések szivar, cigaretta és dohányárakon kívül más egyéb árucikkeket is tartanak amelyek még talán nagyobb jövedelmet jelentenek, mint a dohányár. A dohánymonopólium központi igazgatósága 90441. számú rendelete korlátozza a dohányárakon kívül más árucikkeket eladását a trafikokban. A rendelet a következőket írja elő: A trafikokban dohányárakon kívül árulhatnak újságot, folyóiratot, képeslapokat, levélpapírt, ceruzát, cigarettatárcát, szivartárcát és különböző pipákat és szipkákat. Ugyszintén árulhatnak levélblyeget is. Ezek az árucikkeken kívül azonban semmi más árut sem szabad eladni a trafikokban. De a fent megjelölt árucikkeket sem lehet korlátlan mennyiségben árusítani. A rendelet a következő mennyiség tartását engedi meg: A trafikban összesen csak 100 darab képeslevelezőlap, hat darab levélmappa, 12 ceruzaköteg, ötven füzet és tizenkét darab dohány- és cigarettatárca kapható. Korlátlan mennyiségben csak cigarettaszipkát és postabélyegeket lehet a dohányárakon kívül árusítani. Ez a rendelkezés teljesen lehetetlenné teszi, hogy a trafikok a megengedett árucikkekből is kellő kollekcióval lássák el magukat. Miután a trafikokban a vevő nem találja meg a szükséges választékot, inkább különböző papirkereskedésekben szerzi be szükségleteit. A trafikosok ezáltal egyik főjévedelmi forrásuktól esnek el. A dohányárak jövedelme minimális és ha ezt a jöve-

delmet nem pótolja a más árucikkekből befolyó jövedelem, igen sok trafik tönkre fog menni és kénytelen lesz bezárni, mert az üzlete nemhogy rentabilis lenne, hanem egyenesen belekényszerül a csődbe.

Az érdekelték különben megkérdezték a dohánymonopólium kirendeltséget arra vonatkozólag, milyen okból hozta a monopóliumi vezérigazgatóság ezt a rendelkezést. A válasz egyáltalán nem volt kielégítő. Azt mondták tudniillik, hogy valószínűleg a papirkereskedők interveniáltak a vezérigazgatóságnál és ennek következtében adták ki a rendeletet. De semmiféle magyarázatot nem fűzött a rendelethez, amelynek a záradékaént csupán annyi áll, hogy mindazok, akik a rendelet ellen vétének, az 1928. január 1-én megállapított büntetések terhe alá esnek. A trafikokra kirendelt felügyelők fognak vigyázni, hogy a rendelet által előirt, dohányárakon kívül más árucikket sem áruljanak. Ha tehát egy trafikban kontrollálás alkalmával többet találunk, az illető trafikost súlyos bírsággal sújtják.

A rendelet hatása máris mutatkozik az aradi trafikosok között, akik kollektív akcióra készülnek a rendelet visszavonása érdekében. Kérdéses, hogy az akciónak meg lesz-e a kívánt sikere, mert a monopóliumi vezérigazgatóság állítólag csökkenteni akarja a trafikok számát és ezt reméli elérni az árucikkeket korlátozó rendelettel.

— **A lakásrekviráló bizottság ülése.** Szerdán délelőtt 9 órakor tart ülést az aradi lakásrekviráló bizottság, amely több beérkezett kérvényt tárgyalja le.

Olga Tschechova, Henry Georgé és Anton Pointer,
már ez a három név is biztosítja sikerét

A T E N G E R

című Kellermann Bernhard regényének a holnapi
nagy premieren az **A P O L L O B A N**

H I R E K.

Aradi házaspárt gázolt egy aradi autó.

A fiatal házaspár súlyos sérülése.

(Arad, március 5.) Súlyos szerencsétlenséget okozott tegnap délután egy gyorsan száguldó automobil Aradon. Geppert Sándor aradi szabómester feleségével a Calea Saguna ((Választó-utcán) sétált és amikor a Kasza-ucca sarkához értek, az uccából egy autó robogott ki és elütötte a fiatal házaspárt. A szerencsétlenségnek számos szemtanúja volt és egy pillanat alatt hatalmas tömeg gyűlt össze a helyszínen. A két súlyosan sérült embert kivették az autó alól és a közelben lévő lakásokra szállították. A szerencsétlenségről nyomban jelentést tettek a rendőrségnek, ahol megállapították hogy az Ar. 451. jelzésű autó sofőrje okozta a súlyos balesetet. A szemtanúk vallomásai szerint a sofőr nem tűkölt kellő időben és Gepperték nem vehették észre a hátuk mögött feljűk suhanó automobil. Egyik tanu azt állította, hogy az autó nem a sofőr, hanem egy mellette ülő fiatal ember vezelte, aki nagyon bizonytalanul kezelte a kormányt. A sebesülteknek az első segínyt dr. Schmidt Janos orvos nyújtotta, aki megállapította hogy Geppert Sándor belső sérüléseket és vállficamodást szenvedett, felesége pedig súlyosan megsérült mindkét lábán. A rendőrség a sofőr ellen megindította az eljárást.

A lakbérletek meghosszabbítása. Bucurestiből jelentik: A lakbér szerződések ügyében a keddi minisztertanács fog véglegesen dönteni. Hivatalos körök megerősítik azt a hírt, hogy a törvény hatályát a magántisztviselőkre is kiterjesztik és a meghosszabbítás általános előfeltétele a lakbér magassága lesz. A törvény által engedélyezett emelés nem lehet nagyobb, mint a háboru előtti bér 20-szorosa.

Uj sziguranca alifőnök Aradon. Jonescu Conetantint, az aradi sziguranca alifőnökét, akit néhány hónappal ezelőtt helyeztek Aradra március elsejével a herculesi sziguranca főnökévé nevezték ki és helyébe Duru Ioan Iugojji I. osztályu komiszárt helyezték át Aradra. Az uj sziguranca alifőnök ma már el is foglalta hivatalát.

A lengyel választások. Varsóból jelentik: A felsősziléziai választásokon a németek a mult-évihez képest teret veszítettek, úgy, hogy legfeljebb hat mandátumot kaphatnak, míg a lengyelek 11-et, Varsóban, Lembergben, Vlnában a kormányt támogató blokk került többségbe, míg Lodzban a szocialista párt győz. A központi és keleti kerületekben Pilsudszky listája általánosán győzött. A kommunisták valamennyi munkáskerületekben megerősödtek. A későbbi jelentések szerint Varsóban 6 kormányt támogató, 4 nemzeti demokrata, 2 kommunista, 1 lengyel szocialista, 1 zsidó képviselő jutott be.

Kun Richárd vasnti balesete. Súlyos baleset érte tegnapelőtt Kun Richárdot, a temesvári Kereskedők Egvesületének elnökét, aki Bucurestiből visszautazóban volt Timisoarára. Kun Richárd a Simpron hálókocsi folyosóján Lugoj közelében le akart ülni egy ugynevezett csapószékre, ez azonban el volt romolva és eltört Kun alatt, aminek következtében Kun leesett, oly szerencsétlenül, hogy jobb lába a székkal szemben levő ajtóhoz szorult és bokájában eltört. Utitársai nem táltak orvost, de még kötszer sem volt a vonaton, úgy, hogy Kunt csak Timisoarán tudták első segélyben részesíteni. Az elnököt beszállították a Park-szanatóriumba, ahol az orvosok megállapították, hogy állapota nem súlyos, de 4-5 heti kezelésre szüksége lesz. Kun Richárd a nemzetközi hálókocsi társaság ellen pert fog indítani, mert a szerencsétlenségért ezt az intézményt terheli a felelősség.

Budapestre és Bécsbe utazom,

bármilyen megbízást garancia
mellett elvállalok és elintézek.

Cím: RUDOLF MOSSE ARAD.

Az aradi törvényszék főelnökének ünnepélyes esküje.

Az aradi igazságügyi palota ünnepe. — Hargot György és Orezeanu Romulus eskütétele. — Az új főelnök programja.

(Arad, március 5.) Ünnepélyes, valóban mélyen átértett aktus keretében ment végbe ma délelőtt az aradi igazságügyi palota esküdtészi termében Hargot György, az aradi törvényszék új főelnökének eskütétele és beiktatása. Az ünnepélyes alkalomból az esküdtészi terembe nagy számban gyülekeztek össze a taláros bírák, ügyészek, ügyvédek és a törvényszéki főbb tisztviselők. Pontban 11 órakor lépett a terembe Hargot György, az új főelnök, akit mély tisztelet és szeretet fogadott. A bírói kar előbb formális ülést tartott, amelynek keretében megtörtént a beiktatás. Az ülésen, mint rangidős bíró, dr. Tamasdan Livius táblabíró, főelnök-helyettes elnököt és az elnöki szék két oldalán, jobbról Ornstein Árpád, balról Fikker Károly dr. táblabírák ültek.

Mindjárt az ülés megnyitása után Hargot György a bírói emelvény elé állott és Tamasdan dr. főelnök-helyettes kezéhez letette a szokásos hivatali esküt. Az ünnepélyes pillanatot mindenki megragadott s a padsorok zsufolásig megtelt közönsége sorából nem egy hölgy zsebkendővel leplezte meghatottságát. Ez-

után Orezeanu Romulus, a második szekció új tanácselnöke tett esküt. Majd Hargot György, az új főelnök elfoglalta a bírói emelvényen az elnöki széket és megkezdődtek az üdvözlések. Elsőnek Tamasdan Livius dr. főelnök-helyettes a bírói kar nevében, majd utána Niculescu Miklós főügyész, az ügyészek nevében üdvözölte az új főelnököt. Antonini Mircea törvényszéki bíró az első szekció üdvözlését tolmácsolta, amely szekciónak Hargot György lett az elnöke. Végül az ügyvédi kar nevében dr. Papp Tivadar köszöntötte fel az új főelnököt.

Az üdvözlésekre Hargot főelnök meghatódott hangon válaszolt. Miután megköszönte a vele szemben érzett szeretet ilyen ünnepélyes megnyilvánulását, néhány szóban vázolta munkaprogramját, amelyet a közbecsülésben állott, elhunyt elődje, Barbara Sever dr. szellemében kívánja folytatni. Ezután a bírói kar felé fordulva, emelt hangon a bírói hivatás feladatairól beszélt és szavait ezzel végezte: „Urain, az ember, de első sorban a bíró legszentebb feladata: igazságosnak lenni!” Ezzel az ünnepély véget is ért.

Aransarkantus vitéz halálos autótja.

Megrendítő tragédia Békéscsaba és Dombegyháza között.

(Az Aradi Közlöny békéscsabai tudósítójának távirata.) Tegnap délelőtt báró Popper Emil, a Mária Terézia-rend lovagja, aransarkantus vitéz, egy pesti magnagykereskedő-cég vezetője, Békéscsabáról Dombegyházra ment autón. A gépkocsival amelyet maga vezetett, előzni akart egy

szerepet, azonban a nagy porban a nyolcvan kilométeres sebességgel száguldó autó az árokba zuhant, onnan visszarepült az útra és végül egy kőraksnak vágódott. Popper báró fejei az útra esett, szörnyethalt.

— Eljegyzés. Varjasi Mária urleány és Tarbu Gheorghe postatiszt jegyesek.

— Dr. Falus Lajos előadása az aradi Iparos-Otthonban. Falus Lajos dr., az aradi kereskedelmi és iparkamara titkára, a teljes tollu publicista, aki főleg közgazdasági vonatkozású írásaival országos felfigyelést is váltott ki, szerdán este 9 órai kezdettel a reklámról és annak kereskedelmi hatásáról tart előadást az Iparos-Otthon nagytermében Falus Lajos dr. az iparos érdekek körül hatalmas munkázkodást fejt ki s ezért előadását páratlan érdekföldés előzi meg. Az előadásra vendégeket is szívesen lát az Iparos-Otthon vezetősége.

— Gyermekszületés a padlásán. Aradon, a Lujza-ucca egyik házában történt tegnap délután. Mari, a mindenes, akin semmi feltűnőt nem vett észre asszonya, mosogatás közben bejelentette a nagvságának, hogy pár percre távozik, mert rosszul érzi magát. Mari elment és az edények mosatlanul maradtak. Körülbelül egy óra múlva nyöszörgésszerű hangok hallatszanak a padlásról. Valaki felment és furcsa látvány tárult szeméi elé. Mari, a mindenes, ott feküdt a szalmában és mellette egy vörösképu csecsemő sivalkodott. Mari normálisan és minden segítség nélkül szülte meg gyermekét, de valami egészen egyszerű műtétet mégis végre kellett hajtani. A mindenes erre a célra egy ollót kért. A házasszony azonban orvosért küldött, egyben értesítette a mentőket. Az orvos végrehajtotta a műtétet és megérkeztek a mentők, akik Marit és gyermekét egy ruháskosárba helyezték, úgy szállították le a padlás lépcsőjén. Elvitték a szülészeti klinikára őket, ahol az anya és gyermeke jól érzik magukat.

A szál és garatür formaldehydes fertőtlenítését végzi és fertőző betegségektől óvja meg magát, ha rendszeresen szopogat ANACOT pastillát.

— Rendkívül nagy sikert aratott a „Heidelberg”. Tegnap mutatta be az Erzsébet-mozgó a „Heidelbergben vesztetem el a szívemet” című filmremekművet, amely megérdemelt hatalmas sikert aratott. A város közönsége valósággal megostromolta a pénztárt jegyekért. Már elővételben a jegyek legnagyobb része elfogyott. Hasonló nagy filmsiker hosszú idő óta nem volt Aradon.

— Thémes új tánckolont kezd március 7-én a városligeti táncteremben.

— A nyugdíjasok figyelmébe! Ma délelőtt a nyugdíjas egyesület ügyvezető elnöke távirattal fordult a minisztertanáchoz, a volt Acsev-nyugdíjasok érdekében. A távirat szövege a következő: — Nagyméltóságu Minisztertanács! Mint az Aradi Nyugdíjas Egvesület elnöke fordulok a Minisztertanáchoz, sürgős intézkedést kérve arra vonatkozólag, hogy a volt Acsev nyugdíjasainak illetményeit sürgősen fizessék ki. 1928. január 1-től március hónapig csak egy havi nyugdíjat fizettek ki részükre, tehát egy negyedév alatt egy havi, sérelmesen számfejtett nyugdíjat kaptak az érdekelték. Nem a türelmetlenség, hanem a nyomor készítetett arra, hogy a Miniszter Urakat sürgős intézkedésre kérjem, hogy ezt a lelklismeretlenül kezelt ügyet elintézzék, annál is inkább, mert a Cassa Munci igazgatósága súlyos szerződészegést követett el. A Ralleanu államtitkár által is aláírt jegyzőkönyvben a szerződésben kidomborították azt a tényt, hogy a szerzett jogokat respektálják. Erre különben az államtitkár 1926. decemberében szóbeli ígéretet is tett. Ujból bátor vagyok kérni, hogy az 1927. augusztusában, a minisztertanács elé terjesztett kérelmemben kért vizsgálatot a Cassa Munci igazgatóságával szemben lefolytatni méltóztassanak. A súlyos hiba már ott történt, hogy a fent említett nyugdíjasokat átadták a Cassa Muncinak, annak dacára, hogy a nyugdíjtörvény 180-ik cikke világosan kimondja, hogy a magánvállalattól származó nyugdíjalap mindenkor a központi pénztárnak utalandó át. Ezen rendelkezést 1927. december 3-án én magam mutattam meg Miron Nicolescunak, a Cassa Munci igazgatójának és ekkor ő előhozta az 1925. évi nyugdíjtörvényt, amelyet akkor vágott fel, tehát amely két évig hevert asztalán olvasatlanul. Alázatos kérésemet megújítva, 700 aradi, igazságtalanul kezelt nyugdíjas érdekében és nevében — teljes tisztelettel: Went Manó.

Jön! **Uránlába** Jön!

Repülés a föld körül.

Pazar látvány nagy kalandorfilm,
mindkét rész egyszerre.

Az aradi Ipar- és Népbank palotájának

Sorsa. Betétes-értekezlet az aradi városházán. — A penzintezet volt igazgatósági tagjainak vagyoni felelőssége.

(Arad, március 5.) Az aradi Ipar és Népbank betéteseinek egy része vasárnap délelőtt 11 órakor igen népes értekezletet tartott a városháza nagytermében. A gyűlést Gyermek Dusan nyitotta meg és a gyűlés céljának ismertetése során elmondta, hogy a betétesek annak idején egy tizes bizottságot küldtek ki, a bank felszámoló bizottságával történt megállapodás folytán azért, hogy annak két tagja, nevezetesen Blaha Károly és dr. Schannen Béla betekintést nyerjenek a felszámolás menetébe és arról informálják a betéteseket. Amikor a felszámoló bizottság az Ipar és Népbank csabai érdekelttségét — amiről annak idején beszámoltunk — eladta, ez a két megbízott bővebb információt kért a likvidáló bizottságtól, amit azonban az megtagadott. Híre jött később, hogy a bank 22 milliónyi künnlevőségéből csak 12 milliót lehet behajtani. A két megbízott újból érdeklődött, hogy kik azok, akiktől be lehet és akiktől nem lehet behajtani a pénzt, de érdeklődésük nem nyert kielégítést, úgy, hogy ezután bejelenti a tizes bizottság, valamint a két megbízott lemondását.

Az elnök bejelentése több felszólalást eredményezett, amelyek közül dr. Bedő Árpád határozati javaslatát fogadta el az értekezlet. A javaslat kimondja, hogy a felszámoló bizottság köteleztessék arra, hogy először: a

banképületet, amely a betétesek egyedüli reménye. értéken alul elne adja. Másodsor: a régi igazgatóság és a felügyelőbizottság összes tagjai vagyoni felelősségre köteleztessenek, harmadszor: a felszámoló bizottság működéséről informálja a betéteseket és részvényeseket.

Ezután az értekezlet a javaslat utolsó pontjának véghezvitelére egy háromtagú bizottságot küldött ki dr. Bedő Árpád, dr. Gross Ignác és dr. Steinitzer Pál személyében. Dr. Steinitzer Pál állott fel szólásra ezután és bejelentette megbízatásáról való lemondását. Kijelentette, hogy a határozati javaslatnak és a bizottság kiküldetésének semmi gyakorlati értéke nincs és eredménye nem lehet, mert a kereskedelmi törvény csak a likvidáló bizottságot ismeri el és a tizes bizottság nem folyhat be semmibe. A felszámoló bizottság tulajdonképpen helyesen cselekedett, amikor a tizes bizottság delegáltjainak nem adott felvilágosítást. Dr. Steinitzer után dr. Gross Ignác is bejelentette megbízatásáról való lemondását, úgy, hogy a hármas bizottság kiküldetésétől az értekezlet végül is elállt.

Boln Károly ezután azt fejtegette, hogy a betéteseket csak az egyéni akció juttathatja célhoz. Több jelentéktelen felszólalás után a gyűlés déli egy óra tájban véget ért.

Az aradi Egyesült Bank izgalmas rendkívüli közgyűlése.

Viharok a régi igazgatóság felelőssége körül. A többség a békés felszámolás mellett. Összehívják a betétesek értekezletét.

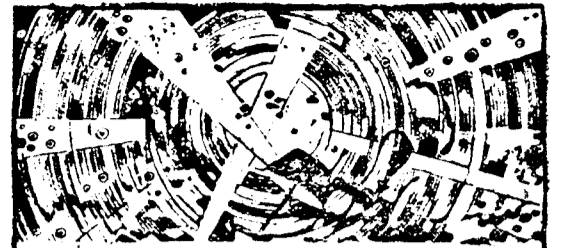
(Arad, március 5.) Izgalmas lefolyású rendkívüli közgyűlés volt tegnap az Egyesült Bankban, amelynek részvényesei összeültek, hogy a felszámoló-bizottságot egy taggal kiegészítsék, azonkívül, hogy határozzanak a felszámoló-bizottság és a felügyelő-bizottság honorálása ügyében. A közgyűlésen Olariu Demeter tanfelügyelő elnököt. Mielőtt azonban a napirenden levő pontok tárgyalására kerülhetett volna a sor, Dante Gherman ügyvéd kért szót és felszólalásában támadta a közgyűlés összehívóit, akik a legfontosabb pontokról teljesen megfeledkeztek. Követeli, a felszámoló-bizottság tegyen jelentést arról, mennyi pénz folyt be eddig, mennyit és milyen célra adtak ki, milyen a mostani status és mi van azokkal a vállalatokkal, amelyeknél a bank milliók erejéig van érdekelve. Ezenkívül követeli, hogy határozzanak a volt igazgatóság felelősségre vonása ügyében.

Romanescu vezető-igazgató kijelenti, hogy iza a betétesek azt hiszik, hogy a felszámoló-bizottság nem teszi meg a kötelességét, járjanak el ellene. Most azonban nem erről van szó, hanem az a fontos, hogy egy tagot válasszanak be a felszámoló-bizottságba és állapítsák meg, hány tag szükséges ahhoz, hogy törvényes intézkedéseket tehessen a bizottság. Dante: — Miért beszél arról, amit nem mondtam. Én csak azt nehezményezem, hogy ezeket a fontos pontokat, amelyekről említést tettem, nem vették fel a tárgysorozatba. — Dr. Székely Lajos kijelenti, hogy az egész vita egy törvénytelen dolog felett folyik. Szigorúan a tárgysorozathoz kell ragaszkodni és kerülni kell minden személyeskedést. Javasolja, hogy térjenek a napirendre. Olariu elnök azt javasolja, hogy a felszámoló-bizottságba Russa

János postafelügyelőt válasszák be. Az indítványt elfogadják, majd megállapítják, hogy a felszámoló-bizottság 7 tagja közül négy elegendő ahhoz, hogy jogerős határozatot hozhasson. Ezután a honorárium kérdésére tértek át. Olariu azt ajánlja, hogy a teljesített és teljesítendő munkáért a bevételezett összegek öt százalékát szavazzák meg a felszámoló- és felügyelő-bizottságnak honoráriumképen, még pedig úgy, hogy a felszámoló-bizottság tagjai négy százalékot, a felügyelő-bizottság tagjai egy százalékot kapnak. Reiner részvényes követeli, hogy mielőtt ebben a kérdésben határoznának, hívják össze a betéteseket rendkívüli közgyűlésre. Olariu szavazásra teszi fel a kérdést és többen azt kiáltják elfogadjuk, míg mások „nem fogadjuk el!” kiáltással ellenzik. Olariu elfogadottnak nyilvánítja a javaslatot, mire Dante Gherman dr. közbeszól:

— Nem volt szabályszerűen megszavazva. Tiltakozom!

Dr. Székely Lajos közvetítő indítványt tesz, amely szerint abban az esetben, ha a felszámoló-bizottság tagjai lebonyolítják a felszámolást, megkapják az 5 százalékot, abban az esetben, ha csőd, vagy más sajnálatos körülmények folytán nem sikerül befejezni a felszámolást, utólag állapítják meg díjazásukat. Egy másik javaslatot is tesz: mindazok a felszámoló-bizottsági tagok, akik nyolc napon belül nem írják alá a felszámolási nyilatkozatot, tartoznak letenni mandátumukat. A javaslatokat egyhangúan elfogadják. Ezután dr. Székely az ellenőrző-bizottságról beszél. Kijelenti, hogy a betétesek által választott bizottság, amelynek joga van betekintést nyerni az ügyekben, nem tudja teljesíteni kötelességét, mert megakadályozzák abban. Megtörtént, hogy az ellenőrző-bizottság egyik tagját egy-

Szemképrázást,
szédülést és fejfőresőt rögtön és biztosan megszüntetik az

Aspirin-
tabletták

Ne fogadjon el azonban egyes tablettákat, hanem ragaszkodjék az eredeti „Bayer“-csomagolásból, 20 tablettával és a zöld szalaggal.

szerűen kiutasították a bankból, amikor teljesíteni akarta feladatát. Reiner követeli a betétesek gyűlésének összehívását, amelyen a bizottságnak jelentést kell tenni a helyzetről.

Ekkor újból Dante Gherman dr. kér szót. Örömmel látja, hogy a jelentéstételre vonatkozólag egyeznek nézetével. Felteszi ezután a kérdést: milyen intézkedéseket fogantatott a bizottság, hogy behajtsa a milliókat kitevő künnlevőségeket. Mint ismeretes, a Klein és Weinberger-cégnél 14 millió künnlevőség van, ezenkívül milliók vannak a Hacker és Sternberg és a Polacsek-cégnél. Tudomása szerint egyes cégek 3—4 millió lejtel akarják megszűntetni az ügyet. Preciz információt követel, miért nem vették ezeket a vállalatokat effektív kezelés alá? Nem elég, hogy felügyelőt neveznek ki oda, aki tudomásul veszi a cégeknek történeteket. Tudomása szerint az egyik adós cég gőzerővel inkasszálja künnlevőségeit. Vigyázni kell, nehogy egyik-másik cég a mekkor alkalmas pillanatban csődöt mondjon, mert akkor elvesz a követelés nagyrésze. A második indítványja a régi igazgatóság polgári és büntetőjogi felelősségre vonása ügyére vonatkozik. Kéri, hogy a teljes volt igazgatóság ellen tegyék meg a törvényes lépéseket. Romanescu igazgató ekkor felugrik és kijelenti, ez a kérdés nem tartozik a közgyűlés elé, mire heves vita fejlődik ki Dante Gherman és Romanescu között. Dante Gherman követeli, hogy javaslatát tegyék fel szavazásra, amit Romanescu ellenez. Kepes József Dante Ghermant támadja, majd dr. Székely tiltakozik az ellen, hogy ezt a kérdést a közgyűlés előtt pertraktálják. Kepes kijelenti, hogy a felszámoló által megnevezett üzletek felügyelet alatt állanak. Székely dr. pedig kéri a régi igazgatóság felelősségrevonása ügyében Dante Gherman indítványának elvetését. Ilyen utasítást a közgyűlés nem adhat. A büntetőjogi részt az ügyészség és vizsgálóbíró bírálja felül, míg a polgári részben óvatosság szükséges. Nem érdemes olyan pereket megindítani, amelyeknek a kilátástalanságáról előre meg vannak győződve. Nem érdemes 60—70 millióra perelni a volt igazgatóság tagjait, akik jórészt tönkrement emberek és még 60—70.000 lejt sem igen tudnak kifizetni. Javasolja, bízzák meg a felszámoló-bizottságot, cselekedjen ebben a kérdésben belátása szerint. Végül javasolja, szavazzon a közgyűlés Alexianu György táblabírónak jegyzőkönyvi köszönetet önzetlenül teljesített munkájáért. A köszönetet, valamint a többi javaslatot a közgyűlés megszavazza, Dante Gherman indítványait ellenben elveti a közgyűlés. Olariu elnök közli, hogy a jövő héten összehívja a betétesek gyűlését, amelyen beszámolnak az eddig tett intézkedésekről s ezzel bezárja a gyűlést.

Ma utoljára az
APOLLOBAN

A csábító (Tűz)

Választás a szerelem
vagy a parancs között.
Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

Felszólamlás. Az aradi zsidó hitközség felszólamlási bizottsága szerdán, f. hó 7-én d. u. 5 órakor a templomépületi tanácssteremben kezdi meg és szükség esetén csütörtökön, folyó hó 8-án d. u. 5 órakor folytatja a beérkezett felszólamlások tárgyalását. Az írásban be nyújtott felszólamlások ez alkalommal szóval is megindokolhatók. Az elnökség.

Reumás fecskék. Nem madarakról van itt szó, hanem rheumás, köszvényes és ischiassos betegekről, akik csapattól keresik fel már ilyenkor Trencséntépliz-fürdőt, ezt a csodahelyet. Ezek a betegek komoly konkurrenciái az igazi fecskéknek, mert az első igazi meleg tavaszi napsugarakat be nem várva, máris megjelennek, hogy minél hamarabb találjanak gyógyulást Trencséntépliz világhírű kén-, iszap- és hőforrásainál. És nem hiába jönnek, mert a fürdőigazgatóság minden gyógytényezővel felkészülten várja őket s mire az igazi fecskék megjönnek, bizony sokan már gyógyultan el is távoznak, hogy új betegeknek adjanak helyet, akik ilyenkor tavasszal szívesen jönnek, mert az előidényre való tekintettel lényeges ármérséklésben részesülnek.

Halálozás. Monti Gábor, Monti Alajos, az ineni járás egykori nagyrabcsúlt főszolgabírájának és nejeinek, Pikéthylonának fia, volt tüzér-, majd repülőtiszt, a háboruban szerzett hosszas betegsége folytán egy szanatóriumban elhunyt. Temetése múlt hó 29-én Budapesten a hősök temetőjében volt a gyászborult család, rokonok és ismerősök mély részvétele mellett, rangjának megfelelő katonai pompával.

Börtsök Samu képművészete a Minorita Kulturház emeletén még e héten látható.

Legújabb regények Kerpel könyvtárában.
— A szoptató nők tejét szaporítja, a csezemő gyarapodását elősegíti, ha az anya rendszeresen használ Ovomaltint.

Tagfelvétel az aradi Chevra Kadisanál. Vasárnap, f. hó 11-én tagfelvételt tart az aradi Chevra Kadisa. A felvétel a hitközség templomépületi tanácsstermében tartatik d. e. 9-12 és d. u. 3-6-ig. Az ünnepélyes tagavatáshoz meghívjuk mindazokat, akik az egyesület köte lékébe belépni óhajtanak, szívesen látjuk az egyesület régi tagjait is. A felvétel módzatairól irodánk — akár telefonon is (195 sz.) — készséggel ad felvilágosítást. Az előjáróság.

ként ma kinos feltűnést keltett Genfben. Különösen beszédének az a része váltott ki feltűnést, amely szerint a jelenlegi olasz kormányt nem vonhatják felelősségre a régebbi kormány igéreteiért.

Megegyezés az optánsörben.

Nagy érdeklődéssel várják az optánsper tárgyalását is. Hír szerint Chamberlain mindenáron megegyezést akar és elhatározta, hogy lemond az előadótisztjéről, ha nem sikerült a megegyezést létrehozni. Ma délután Walkó külügyminiszter megbeszélést folytatott Chamberlainnal és Schubert államtitkárral.

Visszahelyezték állásába egy volt aradi járásbíró.

(Arad, március 5.) Érdekes ügyben döntött szombatn a Curtea de Casatie. A pert dr. Gregorovicu István volt aradi járásbíró indította az igazságügyminisztérium ellen, azon a címen, hogy politikai okokból igazságtalanul és jogtalanul bántak el vele. Mint annak idején megirtuk, dr. Gregorovicu Aradról Grojme gyébe helyezték át. A járásbíró érte jelentett, amit orvosi bizonyítvánnyal is igazolt, mire a minisztérium egy havi szabadságot engedélyezett számára. Még mielőtt a szabadsága lejárt volna, a minisztérium azzal az indokolással, hogy a szabadsága lejárt és nem jelentkezett szolgálat-tételre, értesítette a járásbíró hogy lemondottnak tekint.

A járásbíró természetesen felebbezéssel élt ez ellen a döntés ellen és a timisoarai táblához fordult jogorvoslásért. Az elmúlt hónapokban a tábla döntött ez ügyben és helyt adva dr. Gregorovicu keresetének, visszahelyezte állásába. Az igazságügyminisztérium felebbezése folytán az ügy a legfelsőbb semmitőszékhez (Curtea de Casatie) került, amely szombati ülésén megerősítette a tábla ítéletét, visszahelyezte állásába a járásbíró, 1927. január 1-től visszamenőleg megítélve fizetését. Miután pedig közben betöltötték a grófi állást, kimondotta még, hogy a járásbírónak joga van a jelenleg üresedésben lévő járásbírói állások között választani.

Összeült a Népszövetség.

Elhalasztják a szentgotthardi ügy tárgyalását. — Chamberlain egyezségeit akar az optánsörben.

(Az Aradi Közlöny genfi tudósítójának távirata.) Tegnap tartották meg nagy érdeklődés mellett konferenciájukat a kisantant külügyminiszterei, akik tanácskozásuk végén rövid semmitmondó komünikét adtak ki, amelyben bejelentették, hogy megegyeztek minden kérdésben. Hogy milyen ügyeket tárgyaltak, arról a kömüniké nem tett említést. A konferencia után Marinkowics jugoszláv külügyminiszter nyilatkozott és kijelentette, hogy a kisantant rendes konferenciáját május végén, vagy június elején tartja meg Genfben.

— Egyesek összefüggést látnak ittfelem és a szentgotthardi ügy között — mondotta — erről szó sincs. A kérdést általános érdekiünk tartjuk és nem olyanak, amely a kisantantot jobban érdekelné, mint a Népszövetség bármely más államát. Csak azért vetették fel a kérdést, mert a népszövetségi szabályzatok szerint ezt valakinek meg kellett tennie. Titulescu nem vádlóként fog szerepelni, hanem tanácstagként és csak az általános érdekek lebegnek szeméi előtt. A gép-puskák ügyét csupán elvi kérdésnek tekintjük, amennyiben a szerződésnek tiszteletbentartásáról és az ellenőrzés hatályosságáról van szó.

Megkezdődött a Népszövetség ülészsaka.

— Ma délelőtt 11 órakor megkezdődött a Népszövetség 49-ik ülészsaka Urrutiaí columbiai delegátus elnökelete alatt. A tanács tagok már mindannyian megérkeztek. Apponyi Albert ma este érkezett meg. Először zárt ülést tartottak, amelyen a végleges napirendet állapították meg és egyes adminisztratív kérdésekben intézkedtek. Ennek végeztével egynekvél 1 órakor nyilvános lett az ülés és vita nélkül elfogadták a betérjesztett pontokat. A mai nyilvános ülésen a görög menekültek ügyét, valamint a mandátum-bizottság jelentését tárgyalták le. A legközelebbi ülés holnap délelőtt dél 11 órakor lesz.

A népszövetségi palotában rendkívül nagy élénkség uralkodik. Beavatottak szerint kedden kerül sorra a szentgotthardi ügy. Az ügy előadójának személye még bizonytalan, valószínűleg Chamberlain. Blockland holland delegátus, vagy Villegas közül az egyik lesz. A franciák Chamberlain mellett agítálnak, az angolok azonban szeretnék, ha Villegas lenne az előadó. A nagy hatalmak képviselői igen tartózkodók, amit arra magyaráznak, hogy még látszatát is el akarják kerülni annak, mintha a kisantant befolyásolná őket ebben a kérdésben. A hangulat sokkal nyugodtabb, mint azelőtt, egyes delegátusok azt hiszik, hogy az investigációs javaslat rövid vi-

tája után az egész ügyet a Juniusi tanács-ülésre halasztják el.

Nehézségek Szentgotthárd körül.

A Manchester Guardian genfi jelentés alapján közli, hogy a németek és olaszok a szentgotthardi incidens ügyét az albizottsághoz kívánják átutalni s ezzel az ügyet holtvágányra próbálják vinni, de ha Anglia, vagy Franciaország nyomani akciót követelne, aligha ellenkezének. A kezdeményezés különben Briandra hárult, aki irtózik a Népszövetségben válságot előidézni, miért is valószínűleg nem kér investigációt, csak indítványozni fogja a Szentgotthárdon tartandó ankétot. Minthogy pedig ilyen indítványhoz elegendő a szótöbbség, valószínű, hogy a tanács elhatározza az ankétot. Mussolini tegnapelőtti beszéde egyéb-

VÉGELADÁS

Lengyel Testvérekénél, Fischer Eliz-palota,

már csak rövid ideig potom árákon

	Volt	Most
I-a Crep de Chine ...	950—1050 Lej	650 Lej
I-a női kabátszövetek ...	1300—1450 Lej	650 Lej
I-a angol kosztium szövetek...	1200—1300 Lej	650 Lej
I-a ruhakelmék ...	1100—1250 Lej	650 Lej
Angol férfi szövetek 150 cm. széles ...	1800—1400 Lej	800 Lej
Angol férfi sötétkék és fekete ...	1800—1500 Lej	850 Lej

Teljesösszegű kártérítést követelnek a diákrombolás áldozatai.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az oradeai és cluji zsidó hitközségek delegációja úrra eljár az összes illetékes fórumoknál, hogy a rombolások során előállott károknak annyiszor megigért kiutalását megsürgesse. Ami a kegszerek pusztításából keletkezett károkat illeti, a belügyminiszter ezt az ügyet áttette a kultuszminisztériumhoz. Lapedatu kultuszminiszter approbálta ugyan a károk kifizetését, azonban új bizottságot jelölt ki, amely a helyszínen felül fogja vizsgálni a hitközségek által betérjesztett kárjegyzéket. Ez az intézkedés természetesen a kegszereket ért károk kifizetésének további kitolását jelenti. Ami a magánosok kárára vonatkozik, Bra tianu Vintila pénzügyminiszter már aláírta azt a minisztertanácsi jegyzőkönyvet, amely 19.636.000 lej utalt ki a pénzügyminisztérium után a magánosok s a hitközségek templomait ért károk kifizetésére. Ez az összeg az egyes városok között a következőképen oszlik meg: Cluj 9.600.000, Oradea 8.800.000, Iasi 120.000, Targ-Ocna 960.000.

Tizenkilenc és félmillió lejt utalt csak ki a pénzügyminiszter a zsidótemplomokat s a kereskedőket ért károk megtérítésére.

Gyimesbükk 136.000. Nem szerepel ebben a kimutatásban Bánffyhunrad, amelynek kártérítését még nem utalták ki.

A nagyváradi kereskedők az első kárbecslő bizottság megállapítását megfélebbzték a kereskedelmi és iparkamarához, mely az árukárokat is hozzászámította a becslési végösszeghez. Ezután Nagyváradon a prefektus, a pénzügyigazgató és Czitter Lajos kereskedő vizsgálták felül a kárjegyzéket és igen sok kereskedőnél nemcsak hogy a felebbezésben kért nagyobb összeget nem, de még az első kárbecslő-bizottság által megállapított összegnél is jóval kevesebbet javasoltak a miniszternek kiutalni. E javaslat aláírását a kereskedők érdekeit képviselő Czitter Lajos megtagadta. Ezen eljárás ellen terjesztenek a zsidó hitközségek és a kereskedők delegátusai memorandumot a miniszterhez, amelyben a tényleges kárnak megfelelő összeg kiutalását kívánják. Ezt az újabb memorandumot dr. Fildermann képviselő fogja átnyújtani a belügyminiszternek.

ERZSEBET MOZGO Ma d. u. 5, 7 és 9 órakor Erdélyben premier.
TELEFON SZÁM 70. Saját zenével! A legragyogóbb világéger! Énekbetétekkel!

„Heidelbergben vesztetem el a szívemet“
Elővétel pénztár d. u. 3-tól 5 lejrel emelt helyáradat. Jön! „TENGERESZ KADETT“ Ramon Nevarroval
Az előadások PONTOSAN kezdődnek.

S P O R T.

Megkezdődött a footballesezon Aradon.

Az AMTE biztosan győzött az ATE felett, a Glória-CFR a Victoria-Vointát győzte le, az AAC csak eldöntetlenül végzett az Olympiával. A Kinizsi elkeseredett küzdelemben szerzett pontokat a TAC-on.

(Arad, március 5.) A football első komoly vasárnapja volt tegnap Aradon és Timisoarán. Aradon a tavaszi forduló első megütőzése csak az AAC—Olympia eldöntetlenül hoztak meglepetést. Timisoarán a TAC az I. féldő két goalelőnye dacára is vereséget szenvedett a Kinizsőtől. Beszámolónk: **Aradkerületi bajnokság.** AMTE—ATE 3:0 (2:0). Bíró: Horváth József. Az AMTE fiatal játékosainak nem okozott komoly gondot az ATE széteső csapata. Medve a csatársorból ígértteljes; két goalt is szerzett. Blaskovics ugyancsak ügyesen mozgott, a halvesorban Petró nevét kell feljegyeznünk. Az ATE vezetett ugyan néhány veszélyes támadást, de általában véve a csapat nem reprezentál komolyabb játékerőt. Löwenberg bizonytalansága mellett Mihály megbízható. A halvesorban Vidák szorgalmas, a csatárlánéból Fritz a fiatal játékosok fűrgeségével és ambíciójával rendelkezik. Medvén kívül még Blaskovics szerzett goalt. — Glória-CFR—Victoria-Vointa 6:1 (5:0). Bíró: Kubick Ernő. A Glória-CFR mindvégig kapujához szegezte teljesen gyenge ellenfelét. Barbu II. a Glória-CFR-ből messze kitűnt, de Szabó László és Bali eredményes munkával szintén dicséretre érdemesek. Szabó László (2), Bali, Giurgiuti és Barbu II. (két tizenegyes) a Glória-CFR goalelővei, a Victoria-Vointa vigaszgoalját Carabel érte el. A Victoria-Vointa egy tizenegyeset Rutkai révén kiaknáztatlanul hagy. — AAC—Olympia 3:3 (0:0). Bíró: Vatiánu Titus. Az AAC elbizakodott, könnyelmű játéknak következménye a kétségtelenül meglepetést keltő eredmény. Az I. féldőben az AAC egy tizenegyeset is elhibázott, nem úgy azonban az Olympia, amely két tizenegyeset is elért és mindkettőt goalá értékesítve, eldöntetlené tette a meccset. Pálincás szerezte az AAC goaljait, Cuiedan és Barbu I. (a tizenegyesek) az Olympia goalelővei. — Timisoarakerületi bajnokság. Kinizsi—TAC 6:4 (2:4). Bíró: dr. Vatiánu Sabin. Az első féldő folyamán a TAC erős iramban és eredményesen játszott. Lendülete a hamar elért eredmény alapján még fokozódott, a Kinizsi pedig nem igen talált magára. Annak ellenére, hogy a Kinizsi játéknak szembeötlőtt a fegyelmezetttség, a jobb technika, az eredmény elmaradt és az első féldő 4:2-re a TAC javára dönt el, sőt már 4:1-re is vezetett. A következő halvesorban azonban már kifulladt a csapat és így az egész második féldő a Kinizsi kétségtelen és döntő fölényét mutatta. A TAC-nak alig volt akciója, az egész játék a TAC kapuja előtt folyt. Az a tény, hogy a második féldőben a TAC nemcsak, hogy goalt lőni nem tudott, de még csak veszélyes helyzetet teremteni sem, ezzel szemben a Kinizsi, melyet két goal terhelt az első féldőben, nemcsak kiegyenlített, hanem még két győztes goalt is szerzett, kétségtelen bizonyosság mellett, hogy jobb, elevenebb, képzetesebb csapat győzött megérdemelten. Hoksáry (11-ből), Kuszka I. (2), Wetzer (2) (egyét 11-ből) és Teszler a Kinizsi, Csányi, Raab,

Ognyanos és Posszák a TAC goalelővei. — Banatul—Rapid 2:1 (1:1). — Politechnikum—TMTE 2:1 (0:0). — UDR—Kadima 2:0 (0:0).

O a magyar profiligá döntője. Budapestről jelentik: Ujpest—Ferencváros 1:1 (0:0). Ujpesti stadion, 30.000 néző. Zsufolásig megtelt az ujpesti stadion, sőt a tulsufoltság miatt két tribün le is szakadt s 30 néző megsebesült. A mérkőzés végig izgalmas és fair volt. A goal talan első féldőben inkább az ujpestiek támadtak, de a jól működő Ferencváros-védelem

eredménytel parirozott. Az Ujpest vezetőgoalját P. Szabó révén érte el, aki Ströck beadását goalba fejeli (32 p.). A goal után a Ferencváros nagy lendülettel fekszik a játékba és sikerül a 38. p.-ben Kohut révén egalizálni, aki Bukovi Rázso beadását fejeli be. — Hungária—Budai 33-as 7:0 (3:0). A Hungária javuló csapata állandó fölényben játszott és könnyen érte el az eredményt. Goalelővek: Konrad (3), Hirzer (2), Braun és Skvarek. — Nemzeti—Vasas 4:3 (0:1). A Vasas a második féldő 28-ik percéig Jellinek, Szentmiklósi és Grünfeld révén már három goalkülönbséggel vezetett, a mikor a Nemzeti Kautzky (2), Volentik és Bihámi goaljaival megnyerte a már elvesztettnek látszott mérkőzést. — Kispest—Bocskay 3:2 (0:2). Az első féldőben a Bocskay két goalelőnyre tett szert, de a második féldőben visszaesett és Kispest Mátéffy (2) és Senkei H. által lőtt goalokkal győzött. — III. kerület—Attila 3:0 (2:0). A javuló formát mutató III. kerület meglepetésszerű győzelmet aratott az otthonában játszó Attila fölött Konnyor és Drössler goaljaival. — Sabaria—Bástya 2:1 (1:0). A Szegeden lejátszott mérkőzésből a szerencsésebb Sabaria került ki győztesként Holzbauer által szerzett goalokkal. A szegediek goalját Hóss lőtte 11-esből.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Negyvenmillió lejre emeli alaptőkéjét az Aradi Általános Takarékpénztár.

Az Aradi Általános Takarékpénztár vasárnap délelőtt a részvényesek nagy érdeklődése mellett tartotta meg tizenhetedik évi közgyűlését. A közgyűlést dr. Baross Lajos intézeti elnök nyitotta meg. Meleg szavakkal köszöntte meg a részvényeseknek az intézet iránt tanúsított érdeklődését s a közgyűlési jegyzőkönyv vezetésére dr. Sugár Jenő intézeti jogtanácsost, amek hitelesítésére Kneffel Lajos és Nemes Jenő részvényeseket kérte fel. A közgyűlés határozatképességének konstatálása után pedig üdvözli Zankov G. H. urat, a Banca Nationala igazgatóját.

Lakatos Aladár ügyvezető igazgató olvasta fel az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentéseit, amelyet a közgyűlés egyhangulag emelt határozattá és kimondotta, hogy a 7 millió 13.724 lej nyereségből a tartalékalapot egy-

millió lejjel dotálja és részvényenként a szelvényadó levonása után 18 százalék, azaz 90 lej nettó osztalékot fizet az intézet.

Faragó Rezső vezérigazgató terjesztette elő az igazgatóság javaslatát az alaptőke felemelése iránt. A javaslat a tőkeképződésnek jelentőségére utalva, felhatalmazást kér az igazgatóság részére, hogy az erre vonatkozó engedély elnyerése után, arra alkalmasnak talált időpontban az alaptőkét 25 millió lejről 40 millióra leendő felemelése céljából a megfelelő részvénykibocsátást eszközölhesse. A közgyűlés a javaslatot elfogadta. Steigerwald Alajos a részvényesek nevében meleg szavakkal indítványozta az igazgatóság és a felügyelőbizottság tagjainak 3 évre leendő újra választását, amihez a közgyűlés egyhangulag hozzájárult, ezzel a közgyűlés véget ért.

Zürichben 3.19, Párisban 15.60 a lej.

Helyi valutaárak. (Március hó 5.)
Kitételek: Berlin 39.15, Newyork 163.50, London 798.80, Páris 6.45, Milanó 8.68, Prága 4.86, Budapest 28.66, Zágráb 2.88, Bécs 23.10, Zürich 31.55. — Áru: Márka 39, dollár 163, angol font 795, francia frank 6.60, olasz líra 8.65, cseh korona 4.85, pengő 28.80, dinár 2.85, osztrák schilling 23.20, svájci frank 31.50. — Pénz: Márka 38.50, dollár 162.25, angol font 790, francia frank 6.40, líra 8.50, cseh korona 4.80, pengő 28.60, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 31. — Irányzat: Tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (Március hó 5.)
Berlin 124.10, Amsterdam 209, Newyork 519.50, London 2534.25, Páris 20.43.50, Milanó 27.43, Prága 15.39.50, Budapest 90.75, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.19, Varsó 58.20, Bécs 73.17.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (Március hó 5.)
Berlin 124.10, Amsterdam 209, Newyork 519.52.50, London 2534.25, Páris 20.43.50, Milanó 27.43, Prága 15.39.50, Budapest 90.85,

Belgrád 9.13.25, Bucuresti 3.19, Varsó 58.20, Bécs 73.26.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Március hó 5.)
Devizák: Páris 6.40, Berlin 38.90, London 795, Newyork 162.81, Milanó 8.61, Zürich 31.40, Bécs 22.90, Prága 4.80, Budapest 28.40. — Valuták: Napoleon 648, márka 39.25, leva 1.18.50, török líra 0.84.50, angol font 798, francia frank 6.45, svájci frank 31.40, olasz líra 8.70, drachma 2.18, dinár 2.88, dollár 162.25, lengyel zloty 18.40, osztrák schilling 23.20, pengő 28.40, cseh korona 4.80.

— Az aradi kereskedelmi és iparkamara a kisebb biztosítók veszi ellenőrzés alá. Az aradi kereskedelmi és iparkamara értesülésünk szerint a biztosítók ellenőrzésénél kizáróan a kisebb, az u. n. alkalmi, vagy betéti társaságok működésének megfigyelésére helyezi a fősúlyt. Az ilyen intézetek ugyanis azok, amelyek oly nagymérvben elszaporodtak az utóbbi időben és a kereskedelmi minisztérium véleménye szerint a közönség hisztékenységgel való gyakori visszaélés következtében ellenőrzés alá vonandók.

— A jégkárosult gájak segélyt kérnek. Ma délelőtt megjelent Angel István dr. polgármesternél Kovacevics Iván gáji előjáró, aki a gáji lakosságnak egy kérelmét terjesztette elő. A szomorú emlékezetű jégeső alkalmából a gáji lakosság nem részesült kormánysegélyben, most arra kéri a polgármestert, hogy mostani, bucaresti-i útja alkalmával intervniáljon a minisztériumnál, hogy a gájak kukoricát kapjanak, amelyet azután a jövő évben visszafizetnek. A polgármester megígérte a kérés teljesítését.

Ma 5, 7 és 9 órakor

URANIA **Bánky Vilma és Ronald Colmann slágerfilmje** **URANIA**

A sivatag árvája

eredeti zenével.

INGYEN AD minden felvételhez egy művészi kivitelű nagyítást és egy zsebtükröt, saját arc-képével **Stojkovits és Békés** P. Avram Iancu (Szabadság-ter)

Érték
Képek
Fotó

Legújabb tavaszi újdonságok
női és gyermek kabátok, ruhák, pongyolák
legjutányosabb áron

FORTUNA

női és gyermekruha áruházában Str. Col. Piriei 5.
Színház hátsó bejáratával szemben.
Mérték utáni rendelések 24 óra alatt
készülnek.

Érték
Képek
Fotó

Elrendelték a városi anyagraktár felülvizsgálását.

Hivatalosan állapítják meg a panaszolt hiányokat. (Arad, március 5.) Az Aradi Közlöny számaik be egyedül arról a megszabású visszavételről, amelyet az aradi városi anyagraktárban felleltek. Mint megírtuk, az aradi városi tanács egyik ismert tagja bizalmas formában bejelentette a város vezetőségének, biztos tudomása van arról, hogy az anyagraktárban hiányok vannak. Egyes anyagok, amelyeket megrendeltek és ki is fizettek, sohasem jutottak el a raktárba, hanem rejtélyes módon utközben eltűntek. Más anyagokat viszont nem arra a célra használták fel, amelyre megrendelték. Kérte a város vezetőségét, indítsa meg haladéktalanul a szigorú vizsgálatot, amely majd megállapítja, ki okozta a kárt a városnak és mennyivel károsodott a város.

Az ügyben mára rendkívül érdekes fordulat állott be. Muresán János városi főmérnök bead-

ványt intézett Angel István dr. polgármesterhez, kérte, hogy sürgősen indítsa meg a vizsgálatot az anyagraktár ügyében. A polgármester intézkedése re a raktárkönyveket a városházára hozták be, ezenkívül megbízták Stefanut Sabin városi főjegyzőt a vizsgálat levezetésével. A lefolytatandó vizsgálat első teendője az lesz, hogy megkérjük azt a városi tanácsost, aki az ügyet bejelentette, ismeresse az általa tapasztaltakat és adja elő bizonyítékait a raktárhiány ügyében. A kihallgatásokkal párhuzamosan felülvizsgálják a raktárkönyveket, amelyekből igyekeznek megállapítani a tényleges helyzetet.

LITHYNIA

PAPTAMASI ÁSVANYVIZ
Vese, hólyag és epe bántalmak legjobb orvossága
Kapható: Drogueriarban, fűszerüzletben és vendéglóban.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.
ÉRTESETÉS.

Értesitem Aradváros és a vidék tisztelt gyógyszerforgalmazó közönségét, hogy e hó elejétől kezdve berbevettem **Janka Jenő** gyógyszerész ur „Jézus szíve”-hez oltzott **Bul. Regele Ferdinand 25. sz. alatti (buzapiao)**

gyógyszertárát

Hivatkozva Aradon folytatott 17 éves működéseimre, kérem a m. t. közönséget, hogy nagyra-beesült bizalmával továbbra is kitüntetői sziveskedjen. Teljes tisztelettel:

Molnár László
gyógyszerész Arad,
a „Jézus szíve” gyógyszertár bérlelője.

1272

Felelős szerkesztő: **RÉTHY JÓZSEF.**
Cenzurat: Prefectura Judetului.

Eladásra kerül

1928. március hó 26-án az aradi telekkönyvi hatóságnál megtartandó nyilvános bírói árverésen: az

Aradi Ipar és Népbank

felzámolás alatt álló intézet tulajdonát képező palota.

A hatalmas sarok épület a város központjában fekszik, három fronttal bír, amelyek a következő uccákra nyílnak: Str. Românului 1-3., Str. Gen. Berthelot 4. és Str. Doroftei 1.

A modern építészeti technika összes vívmányaival felszerelt hatalmas 3 emeletes palota 571 négyszögöl területen áll, amelyből 668 négyszögöl beépített területet foglal el.

A palota a következő helyiségeket foglalja magában: 12 fizethelyiség s ahhoz tartozó cementezett pincékkel, 11 direkt mozgósítható cellaira cca 600 látogató befogadására épült helyiség, 29 lakás összesen 104 szobával és az összes mellékhelyiségekkel.

A palota központi fűtésre van berendezve, amelyet egy 4 kazánból álló forróvíz fűtéses kazántelep lát el.

A palota 4 személyliffel, melyből B teherszállításra is be van rendezve, istálló és autógarageval van felszerelve és 4 kapu bejárat felett rendelkezik.

Az épület földszintjének és első emeletének egy részében levő imponáló bankhelyiségbe egy külön, teljesen modern pincészsoba van beépítve.

Kiküldési ár: **29,000.000 lej.**

Bánatpénz ezen összeg 10%-a.

Aprított és hasáb tűzifa

házhoz szállítva legolcsóbb árrért kapható **MANDL K.** tűzifatelepén Strada Capitan Igiat 14. (Kapa-uoca). 752

A belváros Képekerekek

központjában háromszobás magánház vízvezetékekkel, másjusra elfoglalható lakással 420.000 leiert eladó. Kizárólagos megbízott: Györfi „Mures” irodája Str. Unirei 13. 15303

villanyerőre berendezett speciális képekerező műhely. Oval, kerek és blondel keretek minden méretben és kivitelben. **Freiman József** Arad, Str. Bratianu 9.

Bel- és külföldi szállítványokról vasuti fuvarleve'eket

felülvizsgál, beszedett díjtöbblet megtérítését kiszokozli

Mindenféle kárigényeket gyorsan érvényesít

1256 „COMERCIA” vállalat Arad, Str. Bratianu 12.
Forduljon mindenféle reklamációval személyesen v. levélileg teljes bizalommal vállalatunkhoz.

Már sok főnyereményt

fizetett ki alant jelzett bankház romániai ügyfeleinek. Azért Önnek is ajánljuk, rendeljen azonnal ennél a bankháznál csehszl. osztálysorsjegyeket.

Legközelebbi húzás folyó évi április 4-én.

V. osztály főhúzása április 24-től május 23-ig (1 hónap).

III. osztályu sorsjegyek árai:

$\frac{1}{4}$ cK 240.—	$\frac{1}{2}$ cK 120.—
Lei 1200.—	Lei 600.—
$\frac{1}{8}$ cK 60.—	$\frac{1}{16}$ cK 30.—
Lei 300.—	Lei 150.—

(Diszkrét szétküldés.)

Ügyes képviselők

magas jutalékkal kerestetnek. (Kaucióval vagy bankgaranciával rendelkezők előnyben.)

Ungár S. bankháza

BRATISLAVA, Ventur-uoca 20. (Csehszlovákia)

DUGHAGYMA

prima kerek napi áron kapható. Bizományi lerakat:

König & Lázár

ARAD, Str. Bucur 3.

Nemes Lotharingiai és Jonatán almafák

legfinomabb fajm körte, kajsza, őszibarack, cseresznye és más gyümölcsfák kaphatók. **KERTÉSZTANULÓNAK** kölcsösü fiukat teljes ellátással felveszek. **Pauszár Sándor**

kertész, virágüzlet, Str. Bratianu 9.

Fogászat.

Foghuzás (érezéstelenítéssel) L. 40
Fém fogak (Randolf) drb. L. 100
Arany koronák drb. L. 350-400
Fehér fogak kautschukra drb. L. 50
Videkleknek fogmunkálatok 24 óra alatt eszközöltetnek.

Frida D'Moudjalled

vizsgázott fogászno 1115
Arad, Str. Mártaepli 11. (Kossuth-uoca).

Automobil

— személykoosiból fél osukott árukihordó koosira átalakítva — kitűnő 20 HP német motorral, utazónak turákra is igen praktikus, mert együtt vihet árut is magával, **olcsón eladó.**

Dr. Well, Str. Eminescu 4.

Szép magastödszintes ház, a volt Szabadság-terhez közel, 3, 2 és 1 szobás lakásokkal kedvező áron, 500 ezer leiert. Modern magánház a volt Deák Ferenc-uca végén 4 parkettás szoba, fürdő- és előszobával, udvar és kerttel, hatalmas pincével, áron alul, 650.000 leiert. Belvárosi villaszerű bérház, évi 230.000 lej bérjövdelemmel, 1.500.000 leiert eladó. Belvárosban 2 szoba, elő, fürdőszoba, konyhas lakás butorozva havi 2500 leiert kiadó. Bövebbet „Uranul” irodában, Városházával szemben. 1273

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban **KAPHA TOK** az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Női és leányka tavaszi felöltő és ruhaujdonságok legnagyobb választékban kaphatók

Iuliu PLESZ Gyula cégnél ARAD

««« Strada Colonel Piriol 5. (Vörösmarty-u.), a színház hátsó bejáratával szemben. »»»

Kérem a nagyérdemű vevőközönséget, győződjön meg saját érdekében utólérhetetlen versenyképességemről. Mérték utáni megrendelések pontosan eszakihozhatók. Amittó-rendeser Kérem a címre figyelni!

Reumások, hűdésesek URODONAL oldja a húgysavát!

Pentru a evita imitatjuni Faigflocari si contrafaceri, cereti ca fie care flocon să poarte marca de mai jos

"Omni
Inclustat"

Les Etablissements CHATELAIN

22 24, Rue de Valenciennes - PARIS (France)

Hogy a közönséget megvédjük a hamisítványoktól, kérjük sziveskedjenek minden Urodonal üveget visszautasítani, amely nem viseli a „Fogók közt vergődő ember” védjegyét. Minden üveg, mely ezt a védjegyet nem viseli, értéktelen hamisítvány.

Vezérképviselőt:

„Drogeria Standard” Bucuresti 2.

Str. Zorilor 2.

1039

Pentru a evita imitatjuni Faigflocari si contrafaceri, cereti ca fie care flocon să poarte marca de mai jos

"Omni
Inclustat"

Les Etablissements CHATELAIN

22 24, Rue de Valenciennes - PARIS (France)

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szö hétköznap 4, vasárnap 5 Lei, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei. A lezáróbb hirdetés ára 10 szö hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak választóképpel ellátott kérdézőkódokra válaszolunk. Ajánlatok, feligés levelek továbbítására megfelelő postabérlővel csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefont szám 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

HÁJHULLÁS és hajkorpa ellen a legjobb az **EGGER-PETROL**. — Kapható minden drogeriában és minden gyógyszerárban.

„INDEPENDENT”. Levelét vegye át főpostán, válaszoljon „Éini vágyom.” 1250

ALKALMAZÁS.

KEZDŐ irodai tanuló felvételt Ingusz dobozgyárt. Str. Caragiale 15. 1260

EGY kereskedősegédet a fűszer- és rövidáru szakmából keres és írásbeli ajánlatot kér Lengyel Sándor és Fiat cég Arad, Bulevardul Regele Ferdinand 46. 1259

MECHANIKUS TANONCOK 16 fizetéssel és fiatal munkáslányok könnyű munkára felvétetnek. Szezfű, főpostával szemben. 1248

FŐLTÉTELLEN intelligens leány 1—2 gyermek mellé vagy háziasszonyként, ki a háztartásban perfect ajánkozik. Török Dora, Oradea, Hentes-u. 4. 1247

SZÉPEN dolgozó hímzőnő magas hímzéshez keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 1246

FIATAL utolsó házvezetőnőnek ajánkozik magános urhoz vagy idősebb házaspárhoz. Cimeket „Házvezetőnő” jellegre az Aradi Közlöny kiadóiba kér. 1252

ÜGYES kezdő irodai asszonyt, ki írogatni tud és jó kézirása van felvesz „Comercia” vállalat. Str. Brătianu (Weiser János-ucca) 12. 1254

SZAKÁCSNÓ ajánkozik helyben, vagy vidékre. Cím Calea Banatului (Asztalos Sándor-u.) 3. Baranyainé. 1262

HÁZVEZETŐNŐ ajánkozik, főzésben perfect nő. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 1267

LAKÁS.

KERESEK központban 3 szobás, fürdőszobás modern lakást május 1-re. Cimeket Weisz Róza kalapszalonn. Strada Emi nescu 3. szám. 1265

VÉTEL ÉS ELADÁS.

KERESEK MEGVÉTELRE nagyobb mennyiségben szemfelelet. Árajánlatot kér Stanciu Octavian, Sacaramb. 1245

MOTORKERÉKPÁR

teljesen jókarban lévő,
ELADÓ.

Cím: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

GYÁRI ÉS PERZSA SZÖNYVEGEK, komplett szobaberendezések, antik butorok, antik órák, különböző kézimunkák, vázák, szobrok, porcellánok, butorok drb. számra, gobelinek, zongorák, festmények, antik poharak, fall bőrgarnitúra, fotelok, etazser, tívgerszékény, spanyolfal, csillárok, férfi kabátok, hegedű, dísz tárgyak, stb. eladók. Salgóné. Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota. 1000

INGATLAN.

HÁZVÉTELHEZ 100.000 lejt rendelkezésemre bocsátó urat vagy urnőt családtagként eltartanék, vagy adnék egy olyan házárt 100.000 lejt, melyben jelenlegi tulajdonosa fele részében örökös lakást élvezne. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 1253

HOTEL PALACE

HOTEL EXCELSIOR

HOTEL BELLEVUE

A Bellevue teljesen újalakítva folyóvíz, privát lakosztályok tengeri, fürdővel is. Központi fűtés és folyóvíz. 250 szoba kilátással és balkonnal a tengerre. Saját zene, naponta 5 órai teák, bálók művészi attrakciók, táncok, mulatságok.

LEGELŐKELOBB HÁZAK KÖZVETLEN A TENGERPARTON.

Pensio:

35.— lírától.

HOTEL PALACE-ABBZIA.

ÜZLETEK.

TARSAT keresek egy jóljövödelmező üzlet megnyitására. Választ „Üzlet” jellegre az Aradi Közlöny kiadóiba kérek. 1219

OMIKALAKÁN 30 éve fenálló vegyes üzlet berendezéssel, trafikkal, szép lakással, 2600 lejért bérbemű. Cím: az Aradi Közlöny kiadóiban. 1258

Leépített vasuti tisztviselők helyi ügynökök és vidéki utazók

kiknek kereskedelmi és iparvállalatoknál entréjük van, kényelmes állandó keresetre tehetnek szert. (Nem biztosítás.) Személyes vagy levélbeni ajánkozás

„COMERCIA”

keresk. vállalatnál, Arad, Str. Brătianu 12.

Érdekes ujdonság szabók számára.

Különös nyomtatékkal felhívjuk az összes szabómesterek, szabászok, szabómunkások és egyenruha szabók figyelmét, hogy „A FÉRFIOLTONY SZABÁSÁNAK MŰVÉSZETE” címen megjelent a szabászat nagy kézi könyve, amely mű két kötetben, 500 oldalon, több mint 30×24 cm. nagyságu ábra segítségével, tökéletes összeállításban, ROMÁN NYELVEN tárgyalja a szabászat művészetét. A mű segítségével bárki a legrövidebb idő alatt a legnagyobb könnyedséggel elsajátíthatja bármilyen férfi öltöny, gyermek- és egyenruha szabását, annál is inkább, mert ez a nagy gondossággal összeállított munka ugyszólván teljesen egyedülálló e téren. Még nyuzádon sem jelent meg hasonló értékű szakkönyv, amelynek az az előnye még, hogy könnyed, magvarázó nyelvezete mellett a modern szabászat ismereteit precíz formában, egyszerű szavakban tárgyalja. Egy egyszerű pósta levelezőlap elegendő, hogy megszerezze a prospektust és a szükséges felvilágosításokat. Mindenképpen levél D. THEODORESCU, a szakkönyv szerzőjének, a szabászat akadémia igazgatójának címére küldendő, Bucuresti, Str. Haleror, No. 7. 1268

Irodának

alkalmas 2 nagy uccai szoba főtéren

kiadó.

Bővebbet Dr. Coleman ügyvél irodájában, Str. Eminescu 2. 1244